Dünkerk Havalarında

Squadron Leader B. J. Ellan'dan

Orhan Aydar

Dünkerk Havalarında

SQUADRON LEADER B. J. ELLAN'dan:
ORHAN AYDAR

A N K A R A 1 9 4 5

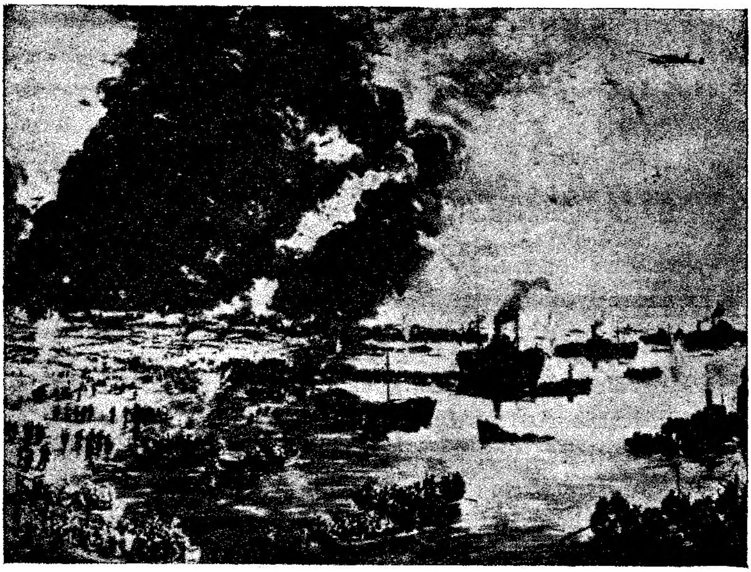

Ressam Charles Cundall'in Dünkerk çekilişi adlı tablosundan

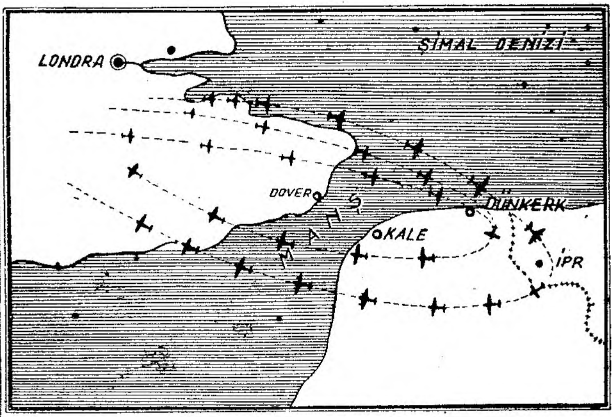

B. J. ELLAN

Dünkerk savaşlarının ceryan ettiği bölge : Dover, Calais, Dunkerk ve Ypres arası

Harbe girdiğimiz ilk gün

GEÇEN büyük harpte henüz bir çocuktum. Zeppelini ilk defa kucakta gördüm ve ağzımdaki ağaççileğini göğe savurdum.

1939 harbinin başladığı sıralarda ise büyük bir elektrik fabrikasında çalışıyordum. Bana verilen iş, bir düzüne kızın yaptığı ampulleri kontrol etmekti. Harb icabı vazifeme son verilince ailemin de gönül rızasiyle R. A. F. (Kırallık hava kuvvetleri) ne başvurdum. Bunun çok güç bir iş olduğunu bilmiyor değildim. Fakat şansıma güvenim çoktu.

İstek kâğıtlarını doldurduktan sonra, her gün, R. A. F. un Adastral House'daki merkezine gider, kapıdaki yaşlı çavuştan işimin neticesini sorardım. Nihayet bir gün seçim komitesinden çağrıldım. Beni havacılığa elverişli bulmuş olacaklar ki, kâğıtlarımı muayenemin yapılması için sıhhî heyete havale ettiler. Bir mikroskop altında bulunan böcek gibi, her yönüm sıkı bir muayeneden geçirildi. Bir hafta sonra (H) daki hava okulunun öğrencileri arasında ben de bulunuyordum.

(H.) da güzel günler geçiriyorduk. Öğretmenimiz dev gibi bir adamdı. Fazlaca bira içer ve her sabah meydana güler yüzle gelirdi. Beraberce akrobasi uçuşuna çıktığımız gün hâlâ hatırımdadır. Hocam bir kahkaha atarak kayıştan çıkmış ve sonra bana dönerek şunları söylemişti:

— Görüyorsun ya, kayışımı bağlamağı unutmuşum.

Yine bir gün akrobasi yapıyordum... Birdenbire karşı bulutların içinden bir tayyarenin bana doğru yaklaşmakta olduğunu dehşetle gördüm. Bir çarpışmadan kaçınmak için alelâcele yaptığım manevralara rağmen iniş takımımın, ötekinin kuyruğuna çarpmasına mani olamadım. Atlattığımız bu kazanın ölümle neticelenmemesi bir mucize idi. Bu vakadan sonra hocalarımız bize daha yumuşak davranmağa

başladılar ve bir iki lâtife ile işi atlattılar. Bu hadise, bana öğretmenlerin iyi bir psikolog olması gerektiğini isbat eden bir ders oldu. O gün bu güzel sözler yerine bize asık bir surat, iğneli bir kaç söz söylenmiş olsaydı, sinirlerimiz alt üst olacak ve belki de meslekten uzaklaşmak gibi acı bir talihsizliğe uğrıyacaktık.

İki ay süren bu çalışmalar sonunda her birimiz elli saat havada kalmış ve bunun yarısını tek başımıza başarmıştık. Bununla (W.) deki okula geçmek hakkını kazanıyorduk. Yeni öğretmenlerimiz dünyanın en iyi insanları arasından seçilmiş kimselere benziyorlardı. Bu hava içinde kurslarımızı büyük bir sürat ve başarı ile bitirerek kıtalara sevkolunduk.

Ben «Furies» ler üzerinde talim gördüğüm için bir av filosuna düşmek istiyordum. Bu sebeple yeni meyadanımızda «Gauntlet» leri görünce sevinmekten kendimi alamadım. O zamanlar R. A. F. un en modern av tayyareleri bunlardı.

YENİ bölüğümde birkaç aydan fazla kalamadım. Ve kendi isteğimle (N.) de kurulmasına çalışılan başka bir grupa geçtim. Eski okul arkadaşım Jackie de burada idi. Takım komutanımız Kanadalı Mac, mükemmel bir pilottu. Terfi edip ayrıldıktan sonra yerine gelen E. J. hiçbir zaman bize eski komutanımızı aratmadı. Kendisini çok sever, bir dediğini iki yapmazdık.

1938 in eylül buhranını atlattıktan sonra filomuz «Hurricane» lerle techiz edildi. Bütün harp yılları boyunca mükemmel iş başaran uçaklardan biri de bunlardı.

Mühim olayların arifesinde olduğumuzu biliyor ve ona göre hazırlanıyorduk. Nihayet bir gün Musolini'nin Arnavutluğu işgal ettiğini gördük. İlk belirtileri, (1939) Ağustosu içinde Avrupa ufuklarında görünmeğe başlıyan harb, nihayet Hitler'in Dantzig'e el uzatmasile patlak verdi. O günü yarı geceye kadar ayakta geçirdik.

Spitfire bölüğünde ilk komutanlığım

HARBİN ilk günlerinde bir Spitfire filosunun komutanı oldum. Günler geçiyor, düşmanın bir tek kanadına bile rastlamıyorduk. Uzun ve yıpratıcı bir harbe girdiğimiz muhakkak olmakla beraber bu sessizlik bize çok garip geliyordu. Goering'in her dakika karşı kıyılardan kopması muhtemel ünlü filolarını, aylarca boşuna bekledik.

Nihayet bir gün doğuya giden bir vapur kafilesini himaye etmek emrini alan Wilf, telsiziyle bana şu haberi verdi:

— Bir düşman uçağı gördüm.

Wilf'i bu kadar sevindiren bu uçak, ne yazık ki denizcilreimizin şiddetli bir baraj ateşi yüzünden kaçmak zorunda kalmış. Arkadaşlar, kendilerini bir avdan mahrum eden denizcilere çok kızmış görünüyorlardı.

Kış ayları bu minval üzere geçti ve ilkbaharla beraber ilk ziyaretçi kuşlar da görünmeğe başladı. Gemilerimizi bombalamak ve karada işlerine yarıyacak ne bulurlarsa sepetlerine atmak emrini alan bu ziyaretçiler, (A.) ve (B.) gruplarımız için güzel bir eğlence olmuştu.

11 mayıs 1940 günü Wilf, (B.) grupunun bir takımiyle doğu kıyılarımız üzerinde bulunuyordu. Aradan çok geçmeden bizim takımın 6000 metre yukarlarda bir Ju 88 yakaladığını haber aldık. Etrafının sarıldığını gören uçak, altta bir bulut tabakasına doğru süratle dalmağa başlamıştı. Wilf'in ve Çavuş F. nin ateşine rağmen düşman, buluta girmeğe muvaffak oldu. Şimdi de sıranın üçüncü pilotu John ile saklanbaç oynuyorlar. Ju 88, saklandığı yerde çok kalamadı, Ve bulutun altından çıkar çıkmaz John'un 50 yardadan açtığı ateşle karşılandı. John, ateşine cephanesi tükeninciye kadar devam etmiş ve alman uçağını tekrar bir buluta sığınmak zorunda bırakmıştı. Spitfire'lerden birkaç dakika sonra meydana inen John'un motöründe bir sakatlık olduğunu görmüştük. Hepimiz merakla o ta-

rafa doğru seğirttik. Pilot yaralı değildi. Fakat uçak, yağ deposundan kanad uçlarına kadar delik deşik içinde idi. Ju '88'in arka topçusu muhakkak ki mükemmel bir nişancı olacaktı. Bir iki gün sonra bu uçak mürettebatının, Şimal Denizinde tayyarelerinin enkazı yanında ele geçirildiklerini duyduk. Arka topçusu, bir Spitfire düşürdüğünü iddia ediyormuş. Şaka değil, az kalsın düşürecekti de...

Filomuzun yakında Fransa cephesine gideceği söyleniyor. Haber doğru çıkarsa Spitfire'lerden ateş hattına ilk olarak girmek şerefini bizim filo kazanacak. Nihayet bir gün beklediğimiz emir geldi. Fakat Fransaya değil, güney taraflarında bir yerde, başka bir bölükle yer değiştirmek için. Dünkerk çekilişinde bölük belki büyük bir vazife alacak.

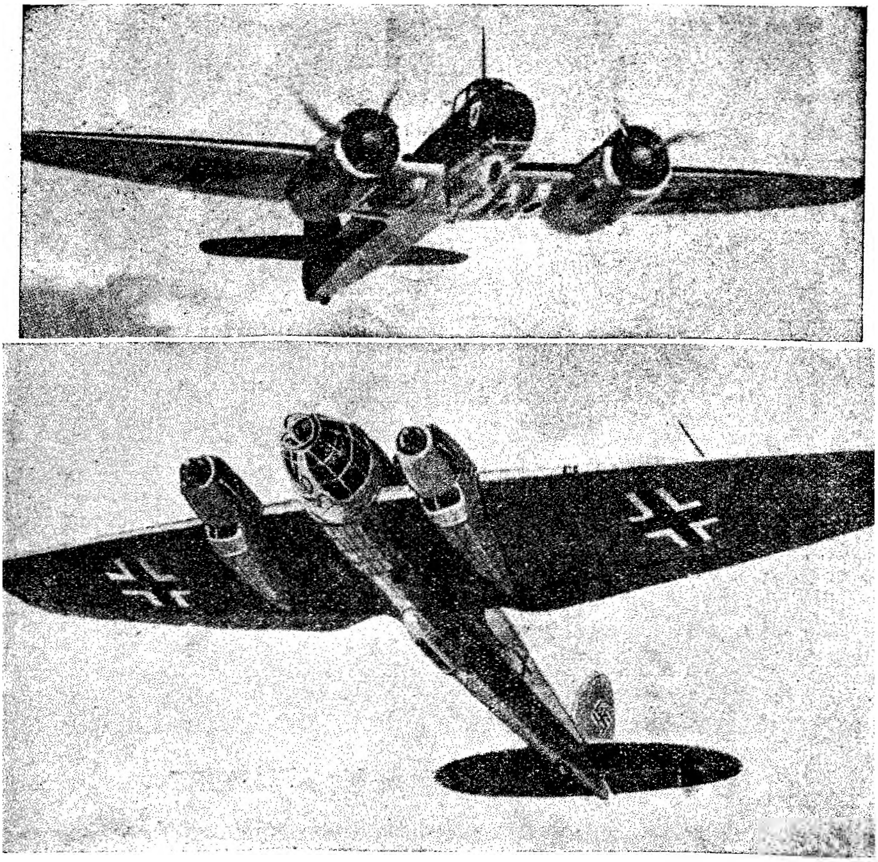

Ju-88 ve Heinkel III

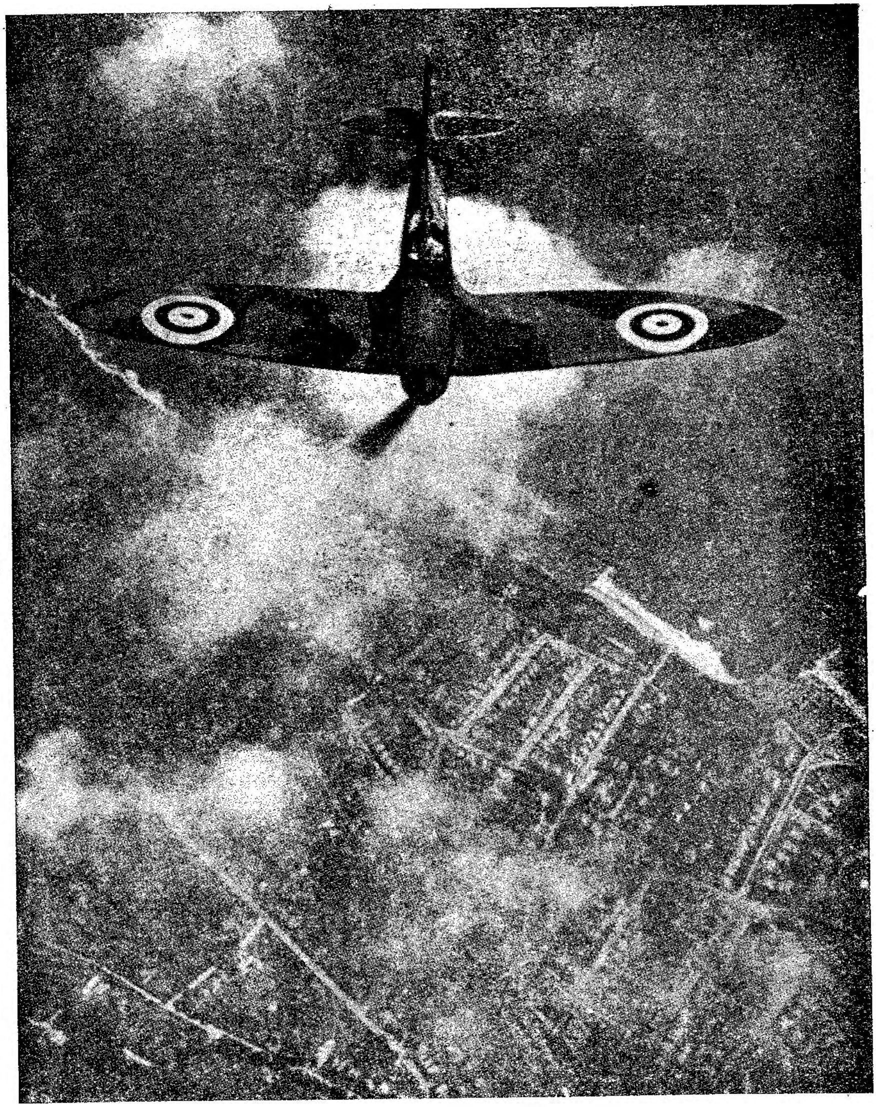

Vazife uçuşundan dönen bir «SPİTFİRE»

Dünkerk'e doğru..

25 mayıs 1939. Dünkerk üzerinden çekilen orduyu himayeye memur birlikler arasında biz de bulunuyorduk. Güneyde bir meydanda üslenmek emrini aldık. Akşam saat 17. Yeni üssümüze inmek üzere gaz kesiyoruz. Hava kararmıştı. Londra'nın meşhur balon müdafaa barajı, buradan siyah bir gölge halinde görünüyordu. Her takım, kendisine gösterilen yerleri aldıktan sonra uçaklardan indik. Burası sessiz sedasız bir yerdi. Uçaklara benzin taşıyan traktörlerin gürültüsü de olmasa, Manş denizinin yanı başımızdaki nefesini duyacağız sanki...

Subay salonu çok kalabalık ve gürültülü idi. Her köşeden kulaklarımıza dolan sesleri bu genç ve şen gruplar, geç vakitlere kadar tekrarlayacaklar:

— ... Ateş açtım dikildi ve düşmeğe başladı..

— Bill, hâlâ gelmedi, tayyaresiyle bir plâja inmiş olacak..

— Denize düştükten sonra beni bir torpito kurtardı... v.s...

Yemekten sonra toplandık. Buradaki filolardan birinin komutanı, yarın karşılaşacağımız hava muharebelerinin hususiyetlerini anlatıyordu. Tam bu sırada telefondan çağrıldım. Çavuş (L.) nin sesi:

— Komutanım diyordu... şimdi Dünkerk'e atılması icap eden acele ve çok mühim bir emir için uçak istiyorlar...

Fakat hava o kadar karanlık ki...

Ertesi sabah kahvaltımızı yaparken güneş de doğdu. Gökte tek tük bulut var. On dört arkadaştık. Her pilot bir tayyare alacağına göre, içimizden ikisi meydanda kalacaktı. Fakat kim? Hiç kimsenin buna yanaşmadığı görülünce çaresiz kura çekildi. İsmi okunanın yüzü gülüyordu. Fakat (H.) çavuş gülemedi. Zavallı, tam gezmeğe götürüleceği sırada evde bırakılan çocuğa dönmüştü.

Bize verilen vazife: Calais - Dünkerk arasını 5000 metreden kontrol etmekti. Fransız kıyılarına doğru uçarken şöyle bir tertip aldık:

Ortada filo K. sağında ben, solda ve yukarımızda birer takım. Bözcüler daha gerilerde bulunuyordu. Güneşin bulut ve sisler arasından ışıklı bir ok gibi yer yer aydınlattığı karayı ve denizi görüyorduk. Dover'i geçtik. Calais, siyah dumanlar içinde, solda ikinci bir duman yığını daha... Dünkerk... Şimdi buraya doğru uçuyoruz. 5400 metredeyiz. Birdenbire önümüzde bir bulut silinde ve bunun ardından mevsim kuşları gibi yollarına devam eden garip kuşlar gördük. Ju - 87 pike - bomba uçakları.. tam 21 tane idiler. ve Calais'ye doğru uçuyorlardı. Bizi kendi av uçakları sanmış olacaklar ki hiç yadırgamadılar. İlk ateşte dağıldılar. Şimdi arkalarında 9 Spitfire... 6000 metre yükseklerde hoş bir av partisi başlamıştı. Ben de gözcü kalan iki arkadaşı vazifelerini başında bırakarak bir pikenin peşine takıldım. Düşman ateşten kurtulmak için rakseder gibi sağa sola uçuyordu. Bir an koca tayyare sendeler gibi oldu ve.. büyük bir hızla denize doğru kayıp gözden silindi. Şimdiye kadar hiç hava muharebesi yapmamış ve tayyare nasıl düşürülür görmemiştim. Tuhaf bir heyecan içindeydim. Bundan sonra.. etrafta neler var? şöyle bir bakındım: Alevler içinde denize doğru düşen 2 Stuka.. Ve Galais üzerlerinde düşman arıyan birkaç Spitfire... gördüm. Henüz dönüşten çıkmıştım ki telefonda Erik'in sesi acı acı: «... dikkat, avcı tayyareleri.. yüzlerce var..» diyor. 50 kadarını görebiliyordum.. Me - 109 lar, Stukalarını pençemizden kurtarmağa azmetmiş yırtıcı kuşlar gibi üstümüze saldırıyorlar. İşte bir tanesi soluyarak hışımla bana doğru geliyor. Saniyeler şimşek gibi geçiyor ve ben şunları görür gibi oluyorum:

... Bir düşman uçağı... arkasında bir Spitfire.. yarışıyorlar sanki. Solda Watty, aynı eğlence peşinde, fakat av kovalamaktan arkasındaki Me - 109 u göremediği belli. «.. Dikkat Watty.. dedim, ensende bir Messerschmitt var..» Fakat geç kalmıştım. Arkadaşım, motöründen siyah dumanlar çıkararak düşüyordu. Hele şükür paraşütle atlıyabildi. Birbirini kovalıyan avcıların mitralyöz ateşleri dalga dalga kulaklarımıza çarpıyor.

.. O ne? süratle bana saldıran 3 Me - 109 görüyorum. Çok fena, ancak bir atımlık cephanem var. Benzinim de öyle.. zar zor bizim kıyıları tutabileceğim. En öndeki sanki bu'in bunları biliyormuş gibi durmadan üzerime ateş ediyordu. Kurtuluş için muhakkak ve çok acele bir şeyler yapmak icabediyordu. Birdenbire gaz verdim ve hızla geri dönüp denize doğru inmeğe başladım. Fakat peşimi bırakmadılar. Kurşunların beni sıyırarak denize düştüklerini görüyordum. Bundan da kurtulmak için aklıma leviyeyi ileri doğru itmek geldi. Şimdi

süratim daha fazla artmıştı. Me - 109 lardan biri bütün hızıyle bana doğru iniyordu. Can havlile şarjörümde kalanları da boşalttım. Biraz sonra ortada yalnız iki düşman uçağı kalmıştı. İnatçı hasmımı düşürürken göremediğime üzüldüm şimdi..

Karşımda Dover'in beyaz kayalıkları belirirken ne kadar çok yorulmuş olduğumu anlıyordum. Meydanda 3 Spitfire benzin alıyordu. Ben inişe geçtikten sonra bir tane daha geldi. Gazı keserek yere atladım. Sağdan soldan bana doğru yaklaşan arkadaşlar arasında istihbarat subayını gördüm. Sözlerimizi keserek elime bir pusula uzattı. Buna olup bitenleri yazacaktım:

— .. Söyle bakalım, kaç uçak düşürdün?

— 1 Ju-87 ve muhtemel olarak da 1 Me-109.

Bu arada birkaç arkadaş daha gelmiş, on kişi olmuştuk; ya ikisi nerede...?

Bir ses:

«.. Ben uçaklarımızdan birini düşerken gördüm, maalesef pilot atlıyamadı..»

Ben de:

«Watty'yi düşerken gördüm, fakat o kurtuldu» dedim. Watty siyah tulum giymişti ve biz de paraşütle atlıyanın üstünde siyah kombinezon görmüştük. Şu halde o kurtulmuş olacaktı, ya beyaz tulumlu takım komutanı..?

Salonda hava muharebemizin şöyle bir icmalini yaptık:

Düşürdüğümüz tayyareler:

	7	Ju-87
	3	Me-109
(muhtemel olarak)	1	Me-109
	11	

Kayıplarımız:

2 Spitfire (takım K. ile Watty)

Dünkerk üzerinde

Aradaki fasıladan istifade ederek uçaklarımızın tamiri işiyle meşgul oluyorduk. Benim tayyaremin kanatlarında iki büyük delik vardı. Kurşunlar, kuyruk kısımlarını yalayarak geçmişler. İyi bir nişancı ile karşılaşmadığım muhakkak. Fakat arkadaşlar o kadar şanslı olmamışlar.. İçlerinde 17 uçak yarası alanlar bile var.

Biz yemekte iken sabah vazifesine gidenler dönmüşlerdi. (17) tayyareden ancak (9) u sefere çıkabilecek vaziyette bulunuyordu. Hafif bri yemekten sonra 9 Spitfire havalandık. Bu defa, takım K. vekili bendim ve filo benim emrimde bulunuyordu. Motörlerimiz (Merlin) lerin gürültüsüne diyecek yok. Güney-doğu istikametine uçarken güneş, kanatlarımızı parlatıyor.. Güzel bir hava.. Fakat çok bulut var. Fransız kıyılarına yaklaştığımız zaman 2700 metreden aşağı inmemek emrini verdim. Bomba uçakları çok def'a hedeflerini görmek için bu irtifadan daha aşağıda uçarlar.

Yarım saat bir aşağı bir yukarı, denizi ve karayı taradık. Altımızda ne bir bomba patlıyor, ne de düşman uçakları görünüyordu. Bu çok sürmedi. Gözcü tayyarelerimizden biri yukarımızda sekiz Me - 109 gördüğünü haber verdi. Uzak bulutlara gizlenerek çıkmış olacaklar. Biz bu sırada Calais'nin kuzeyinde bulunuyorduk.

«— Fakat neredeler.. göremiyorum?.»

«— Tam üstünüzde, dikkat.. geliyorlar.. işte!...»

Hemen sağa kıvrıldım ve bir bulut içinde kovalamaca oynıyan bir Me-109 ile bir Spitfire gördüm. Düşmanı takibedecektim, fakat Me- 109 süratle içerlere daldı, ben de arkasından. Arasıra etrafta başka uçak olup olmadığını kontrol ediyordum. Fakat hayret.. demin 17 uçağın bir fırtına gibi kümelendiği bu yerlerde iki hasım başbaşa kalmıştık. Seri dalışlarla ona çabuk yetiştim. Beni görmediğine emindim. Ayarımı sükûnetle ve dikkatle yaptım ve.. ateş ettim. Evvelâ sarsıldığını gördüm.. Sonra ters çevridi ve büyük bir gürültü ile düşmeğe başladı. Acaba numara mı yapıyor, yoksa sahiden düşüyor muydu?

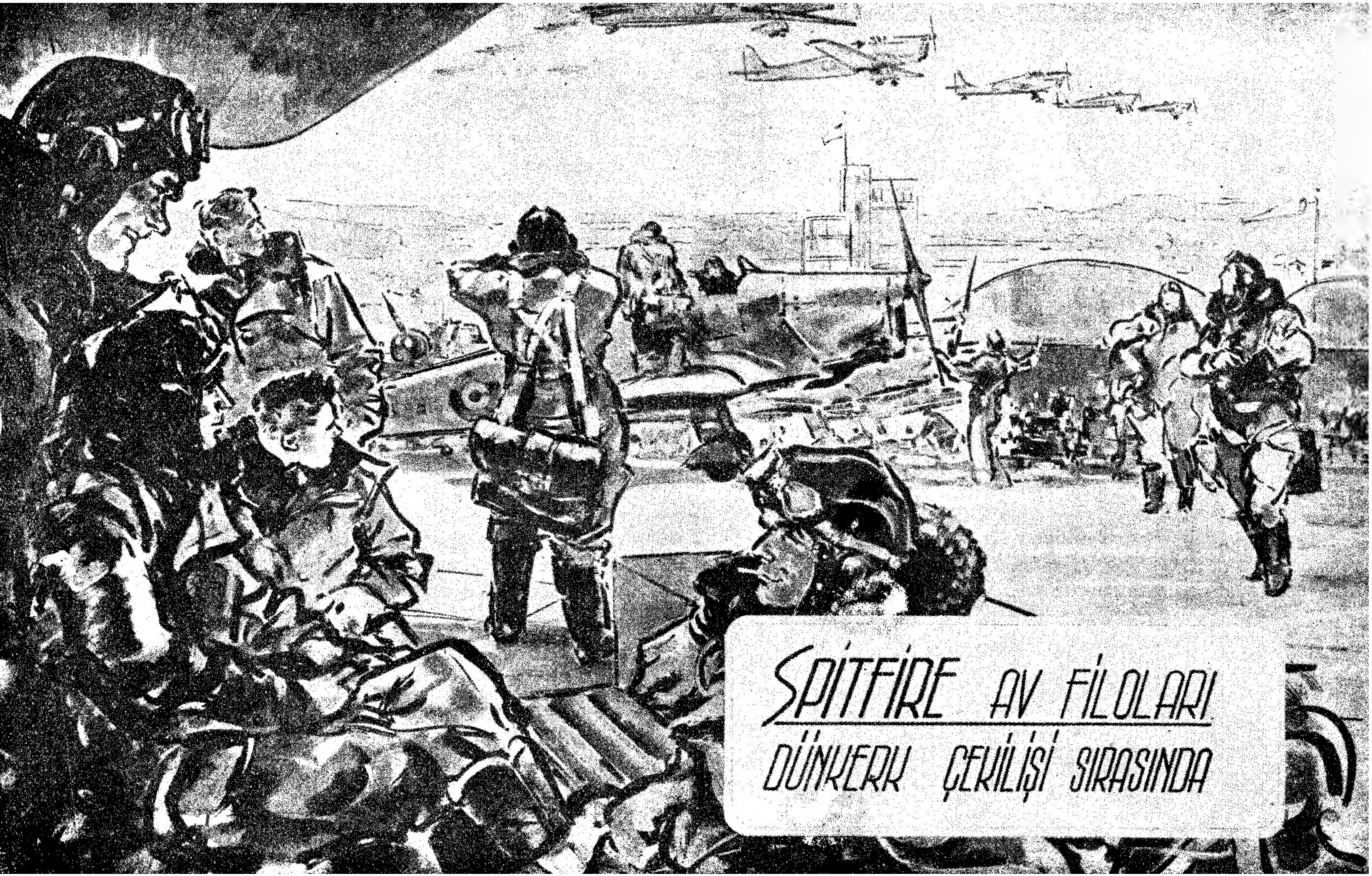
SPİTFİRE AV FİLOLARI
DÜNKERK ÇEKİLİŞİ SIRASINDA

Meraktan kurtulmak için ben de ardından indim. Çok alçalmıştım. Düşürdüğüm tayyare, hiçbir tarafta görünmüyordu. Bir yere çakılıp kaldığına kanaat getirdikten sonra tekrar bulut üstüne döndüm. Bütün bu şeyler üç dakika içinde olmuştu. Filo herhalde dönmüş olacaktı; ben de İngiliz kıyılarının yolunu tuttum. Ta.. uzaktan parlak bir güneş altında Canterbury kilisesinin kulesi göze çarpıyor (M.) meydanında bir Spitfire. Bizim filodan olup olmadığını daha iyi görmek için biraz alçaldım, aldanmamışım. Zaten benzinim de tükeniyordu, yerdeki arkadaş, biraz evvel düşürdüğüm tayyareyi kovalarken gözümden kaybolan Spitfire'in pilotu (G.) idi.

— Ne haber? dedim:

— O gördüğün Alman, (B.) yi düşürdü.

— Ben de onu düşürdüm, hesaplaştık demek. Uzaktan senin bulut içine girerken peşini bırakmadığını görünce takibe başladım. Ya sen, ne yaptın bakalım?

— Ben de buluttan çıkar çıkmaz bir tane düşürdüm.

— Güzel, iki oldu şu halde.

Biz böyle konuşurken üçüncü tayyare de inişe geçti. Fakat hayret... içinden, düşürüldüğünü sandığımız (B.) çıkmaz mı? (B.) hasmının elinden kurtulamıyacağını anlayınca onu aldatmak için böyle düşer gibi bir numara yapmış ve isabet te etmiş.

İnen uçakların sayısı yediyi bulmuştu. Fakat, ikisinden hâlâ haber yoktu. Bir kere de kendi üssümüzden sorayım dedim, inmemişler. Tayyareler benzin alıncıya kadar biz de birer kahve içtik ve sonra istasyonumuza havalandık.

Ertesi günü öğleye kadar sıkıntılı bir hava geçirdik. Dünkerkde cehennemî boğuşmalar oluyordu. İngiliz kıyılarından henüz açılmıştık ki Dünkerk üzerinden kara bir bulut kümesi gibi ufku kaplıyan dumanlar gördük. Plâjın kumsalları üzerinde yığınlarca insan kaynaşıyor.

Lekesiz bir gök altında uçarken denizde ve karada olup biten her şeyi kolayca görüyoruz. İşte limanın güneyinde yatan şu petrol gemisinin önü karışıyor... ve denizin maviliği üstüne üç beyaz damla düşüyor: bomba...

Uçaksavarların yardımıyle hedefi kolayca buluyoruz. Sinek gibi yalnız başına uçan bir tayyare... Telefonla Wilf'i arıyorum ve filoya bakmasını söyliyerek arkasından uçmağa başlıyorum. O kaçıyor, ben kovalıyorum. Bu kaçış, bir tuzak olmasın? Nihayet yetiştim. Bu; kanadları koyu yeşile boyanmış bir Heinkel 126 idi. Ypres hizalarına

gelince ateş ettim, benden ağır olduğu halde mükemmel bir manevra ile elimden kurtulmağa muvaffak oldu. Bana verilen vazife her halde Belçika içerlerinde yalnız başına bir Heinkel ile oynamak değildi. Dünkerk'e döndüğüm zaman Grumpy, ortada yoktu. Frankie'yi yanıma alarak pek alçaklardan uçmak suretiyle iç köylere ve çiftliklere kadar uzandık. Her taraf boş ve tenha... Plâjda hâki formalı askerler bizi selâmladılar. Tekrar yükseldik. Gumpy'yi çağırdım. Telefonda zayıf bir ses cevap veriyor, fakat duyamıyorum, çok zayıf...

Daha sonra aynı ses: «.. düşürdüm; düşürdüm..» diyordu.

Meğerse, bizim döndüğümüzü sanan Heinkel, tekrar denize doğru uçarken Grumpy'ye rastlıyor ve onun tarafından düşürülüyor.

Dönüş için filoya emir verdim. Bugün gene talihli günlerimizden birinde imişiz. Bölük defterine 1 Heinkel, 1 Dornier ve muhtemel olarak da 1 Heinkel düşürdüğümüzü ve kahramanlarının isimlerini yazdık.

Çavuş J. ve P. kayıplar.

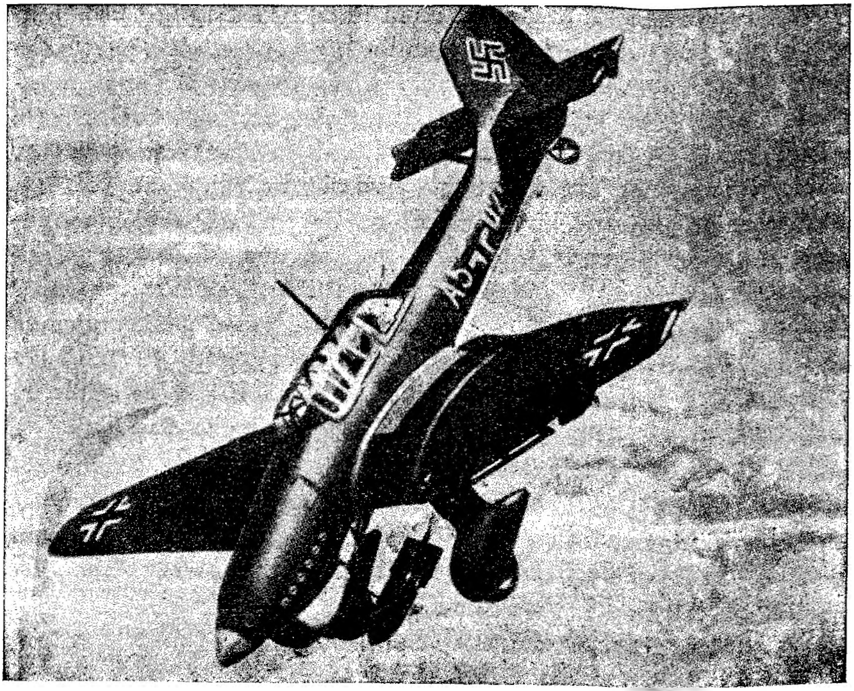

Ju - 87 pike bomba uçağı

60 Mes. e.. karşı, 3 Spitfire filosu

ŞİMDİYE kadar düşmanla yaptığımız çarpışmalarda havada bir saatten fazla kalamıyorduk. 28 mayıs 939 günü, üç filo bir arada, toplu bir uçuş yapmak için meydanımızı terkettik. Alman bomba uçakları, son günlerde avların sıkı bir himayesi altında uçmağa başlamışlardı. Üçlü uçuşumuzun şu faydası olacaktı. Öndeki filo, hasım bombacılarıyle döğüşürken, gerideki iki filo da avlara hücum edecektik.

5000; 10000 kademde bulutta uçuyorduk. Biraz sonra, öncü filoyu kaybettik. Bir yerde, etrafımızdaki bulutlar silindi ve şu dehşetli manzarayı gördük:

(60) kadar Me-109.. öncü filomuzun 12 Spitfire'ini yakalamış, aralarında nisbetsiz bir dövüş başlamıştı. Bir şimşek gibi arkadaşların yanına koştuk. Sağımdaki bir buluttan arı kovanı gibi Alman avcılarının boşaldıklarını görüyordum. Beş, on.. onbeş..

Tam yanıbaşımdan geçen birine saldırmak üzere iken aynada, ikinci bir düşman uçağının kocaman gövdesi belirdi. Çare yok, ya ben önümdekini düşüreceğim ve yahut da arkamdaki tarafından düşürülecektim. Çok geçmeden şöyle bir ayar yaptım ve ateş düğmesine bastım. Fakat hayret.. Tüfeğimin sesi kısılmış, güçlükle ateş edebiliyordum. Aksiliğe bakın ki, arkamdaki kara gölgeyi hâlâ aynada görüyordum. Vakit geçirmeden bir pikeye daldım. Satte 400 mil hızla bir yıldız gibi aşağılara kayıyordum. Tazyikten başım ve gözlerim dönmeğe başlamıştı. Doğruldum ve tekrar yükselmeğe başladım.

Buluduğum yerde, muharebe sahasından biraz uzaklaştığımı görerek tüfeklerimdeki arızanın sebeplerini araştırıyordum. Manometre 80 libreyi gösteriyordu. Şimdi, niçin iyi ateş edemediğimi anladım. Borulardan biri kurşunla delinmişti ve akıyordu. Ne olursa olsun.. talihimi bir defa daha deniyecektim.

Beni ilk olarak bir Me-109 gördü ve birdenbire üzerime dönerek ateşe başladı. Bende aynı kısık sesler.. şükür ki düşman kaçmıştı... Artık bu bozuk tüfeklerle bu yırtıcı kuşlar arasında dolaşmak,

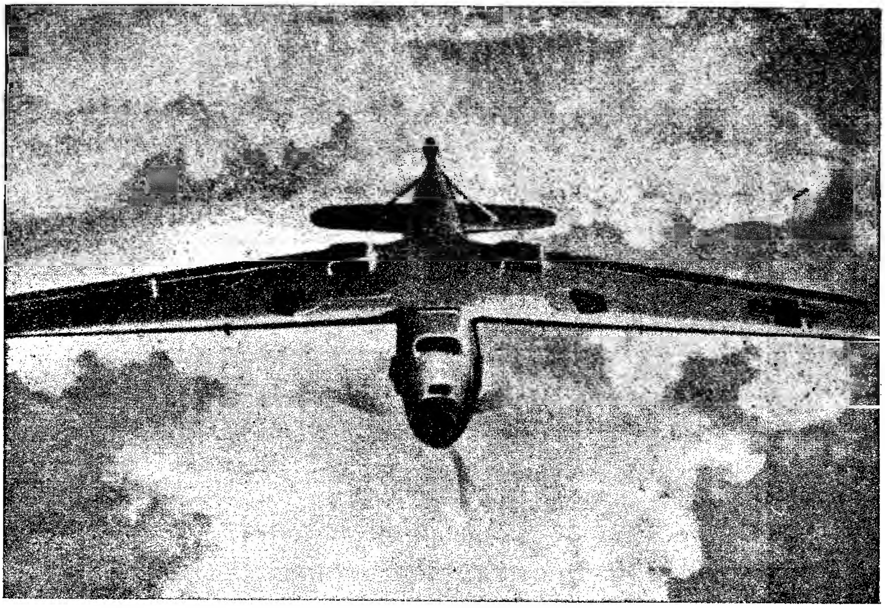

Messerschmitt 109 E.

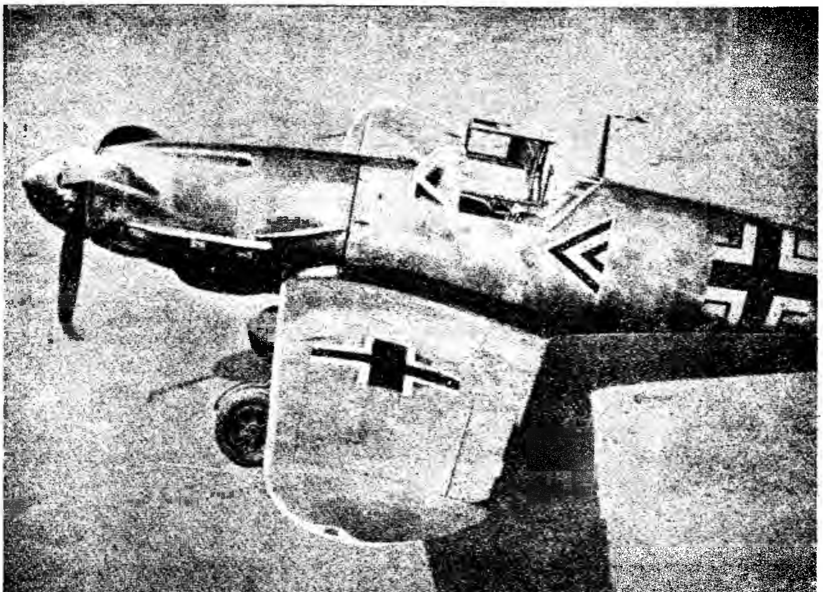

Messerschmitt Me. 109. Motör, kanat ve gövde detayları resimde iyice görülmektedir.

kendimi bile bile tehlikeye atmak olacaktı. Süratle 2000 kademe daldım. Saate gözüm kayınca, bütün bu işlerin beş on dakika içinde olup bittiğine âdeta inanamıyacağım geliyordu.

Bugün aksilik beni bırakmıyacak gibi... şu karşıdan gelen çift motörlü üç uçak Heinkel ise mahvolmuştum. Etrafımı saranların bizimkiler olduğunu görünce derin bir oh çektim, ellerimle işaret e dince çekilip gittiler, ben de meydana.

Tayyareden atlar atlamaz her zamanki gibi - kaç tayyare düşürdüğümü soranlara elimle sızan boruyu göstererek en çok 20 kurşun atabildiğimi söyledim. Benden sonra uçaklarımız teker teker dönmeğe başlamışlardı. Bugün bir kayıbımız yoktu. İki arkadaş, alevler içinde iki uçak düşürdüklerini söylediler. Birkaç kişi de düşürdüklerini sanıyorlar. Bugün çok kanlı bir döğüş olmuştu. Karşımızdakiler o kadar kalabalık idiler ki, birine nişan aldıktan sonra yılan gibi kayıp ötekine hücum ediyorduk.

Bugünün galiplerinden çavuş (S.), konuşmuyor bir kenarda dalgın dalgın dolaşıyordu. Yanına sokuldum ve sebebini anlamak istedim, İşte (S.) nin söyledikleri:

«.. Benim düşürdüğüm tayyare alevler içinde yanıyordu. O dehşetli anda hasmımın uçaktan atılmasını bekliyordum. Dumanlar arasında çırpındığını görüyordum. Zavallı cayır cayır yandı. Bu feci manzara gözümden silinmiyor...»

Beraberce salona girdik. Herkes başından geçenleri yüksek sesle birbirine anlatıyordu. Şimdi anlaşıldı ki bu kanlı muharabe bizim için de pek zararsız geçmemiş. İki arkadaşımız kayıptı. Fakat biri Dünkerke plâjlarına inebildiğinden bugün bir torpido ile meydana döndü. Öncü filonun o sırada niçin gözden kaybolduğunu arkadaşlar şöyle nalattılar:

Birdenbire önümüzde birkaç Dornier gördük, Bunlara hücum ederken bulutlara gömüldük ve sizi kaybettik...

Yemekten sonra hava açılmıştı. Wilf ile kumlar üstünde dolaşıyorduk. Tepemizde kargalar gibi sinekler dolaşıyordu. İkimiz de sanki aklımızdan geçenleri biliyormuşuz gibi bunlara bakarak gülüştük. Evet... bugünkü muharebemizin küçük mikyasta bir benzerini şu küçücük hayvanlar.. şimdi tepemizde yapıyorlar.

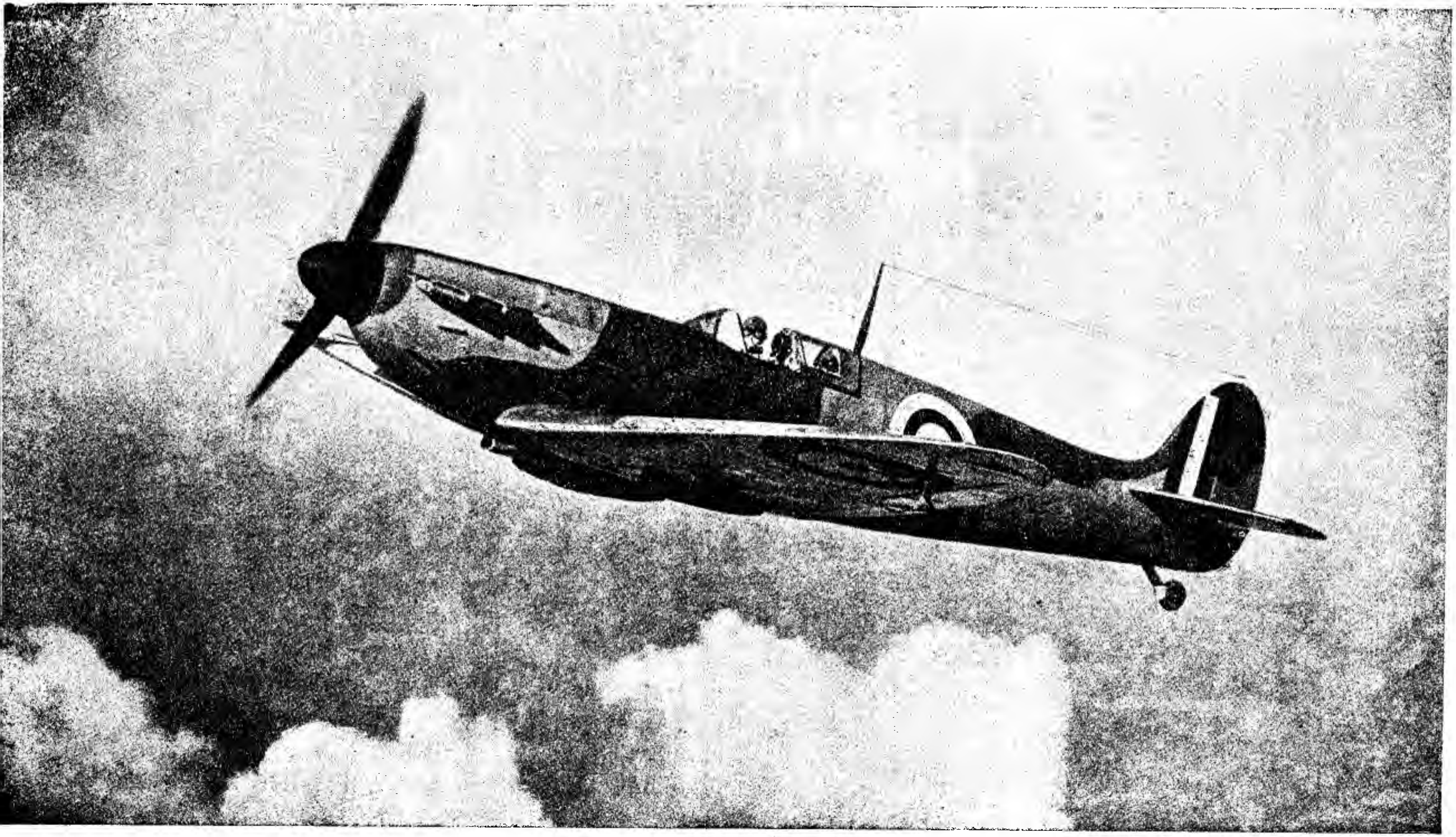

SPİTFİRE (ROLLS - ROYCE «MERLİN»)

Dünkerk üzerinde son uçuşlarımız

DÜNKERK'i boşaltmak için geceli gündüzlü çalışılıyor. Bu yüzden sabahın üçünde uyanıyor, kısa bir kahvaltıdan sonra karanlıkta uçaklarımızın başına koşuyorduk. Ekzostların çıkardığı mavi alevler, uzaktan bakılınca meydanı sayısız ateş böceklerinin istilâsına uğramış gibi gösteriyordu. Uçağın kontrolunu yaptıktan sonra bir köşeye çekilerek arkadaşları beklemeğe başladım. Hazır tekmili bitince Takımlara «Kalk!» emrini verdim.

Aynada, beni takip eden filomuzun uçaklarını görüyordum. Biraz daha irtifa alınca, gerimizdeki filolar da bize yetiştiler. Hedefimiz Dünkerk.. İngiliz kıyıları henüz altımızdan silinmeden evvel bize başka bir filo daha katıldı. Şimdi 48 uçak olmuştuk.

Nieuport'a doğru uzanan kıyılar, sıcak yaz günlerinin plâj kalabalığını hatırlatıyor. Sayılamıyacak kadar çok tekne.. (içlerinde can kurtaran ve yarış sandalları bile var) Açıktaki vapurlara durmadan insan taşınıyor. Daha gerilerde denizin üstü İngiltereden dönen ve bir mahşerden sıyrılan teknelerle dolu.

İrtifaım 1500. Üstümde parça parça bulutlar var. Birdenbire ufukta Nieuport'a doğru uçan düşman tayyareleri göründü. İçlerinde çift motörlüleri bile var. Tehlikeyi telefonla etrafa yaydım:

— Dikkat; önünüzde 12 Me - 110 var...

Bizi gördüler, fakat dönmeğe hiç te niyetleri yok gibi. Bugün ilk defadır ki onlara sayıca da üstün bulunuyoruz. Bir tanesi kara dumanlar çıkartarak düşüyor. Şaşılacak şey, hiç ateş sesi duymadım. Daha ilk ateşte karşımızdakilerin şimdiye kadar dövüşmemiş acemi pilotlar olduğunu anlamıştım. Bir 110, düşürdüm. Sağda solda o kadar çok düşenler var ki. Bir ikinciye davranırken, başka bir Spitfire'in ateşile hasmımın başaşağı dikildiğini görüyordum.

Bugün meydana dönüşte geç kalmıştım. Arkadaşlar çoktan dönmüşlerdi. 7 Me-110 ve 3 Me-109 düşürdük.

★

SABAHTAN beri Dünkerk ve Nieuport arasında uçuyoruz. Bulutların altı ve üstü de boş, bir tek bomba uçağına rastlıyamamamın verdiği cansıkıntısı ile gelişi güzel uçarken gözüme bir gölge ilişiyor. Biraz dikkatlice bakınca bunun, liman istikametine giden bir uçak olduğunu anladım. Fakat biz ona yetişinciye kadar bir destroyerin üzerine saldırdığını ve sonra gözden kaybolduğunu gördük. Denizden bir su sütunu yükseldı ve destroyer müthiş bir gürültü ile sulara gömüldü. Onu bulacağımızı umduğumuz bütün yerlerde aradık, tarama boşa çıktı. Bir aralık uçaksavar ateşleri etrafımızda kümelenince üstümüzde uçan Dornier'eleri gördük Muhakkak ki bizi daha görmemişlerdi. Önce sağdakine sonra da soldakine 400 yardadan ateş ettim. Bir müddet tüfekleirmizin sesi duyuldu, onlar da bize karşılık veriyorlardı. Hasmımın kurşunları kanadı yalarken, onun süratle döndüğünü ve düşer gibi bir vaziyette bulutlar ardında kaybolduğunu hayretle gördüm.

Gene bir Heinkel kovalıyordum. Ateş ederken isabet alan pervaneden etrafa yağ sızdığını ve rüzgâr mahfazasının buz tutmuş gibi yağla kaplanmakta olduğunu görüyordum. Tam bu sırada yanıbaşımda iki Heinkel daha belirdi. Hemen kabin kapağını açtım ve süratle gözlükleri takarak karşımdakileri daha iyi görebilmek için başımı uzattım. Rüzgâr, az kalsın gözlüklerimi uçuracaktı. Heinkel'ler çoktan kaçtılar ve ben şimdi Manş üzerinde, 30 metre aşağılarda vapurlarla konuşuyormuş gibi uçuyordum. Onların belki iki saatte varacakları yere, ben en çok on dakika sonra inecektim. Birden arka arkaya dört bombanın patlayışına benziyen bir gürültü işitildi, dönüp bakınca biraz evvel üzerlerinden geçtiğim vapurlardan birine bir Dornier'in hücum ettiğini gördüm. Kafileye refaket eden kruvazörün, bizim «Chicago piyanosu» dediğimiz uçaksavar ateşi düşmanı çoktan kaçırtmıştı.

Meydanda kaç tayyare düşürdüğümü soran makiniste kabin kapağının üstündeki yağ tabakalarını göstererek bir sigara yaktım.

Bugün düşmanla değil, kötü bir şansla dövüşmüştüm.

Dünkerk'ten sonra

İSTASYONDA beni zevcem karşıladı. İki gün izinle eve dönüyorduk. Otomobilin döşemelerine yaslandığım zaman yorgun ve bitkin bir halde idim. Söylemeğe lüzum yok ki, sabahın ilk saatlerinde Dünkerk üzerine yaptığımız devamlı uçuşlar ve burada cereyan eden kanlı savaşlar hepimizi çok yormuş ve sarsmıştı. Sıcak bir yaz gününde tenis oyunundan dönenlere benziyorduk. Maçtan sonra havanın yakıcı sıcaklığını duymağa başlamıştık.

Gece ziyaretçileri eksik olmadığı için meydanda nöbetleşe kalıyorduk. 19 haziran, gece. Bir arkadaşımla salonda oturuyorum. Üstümüzdeki gece kuşlarını kovmak için (B) grupundaki arkadaşlar çoktan havalanmışlardı. Muharebenin aldığı şekli görmek üzere dışarı çıkmıştık. Yukarda motör sesleri ve bunun ardından ıslık gibi gecenin karanlığını yırtan vahşi sesler duyuluyordu. Bomba, evet bombalanıyorduk. Ta.. yanıbaşımıza kadar düşen bir tanesi camları ve bizi oldukça sarstı.

Nöbetçi olmadığım için ertesi gece eve dönmüştüm. Tam bu sırada gece kuşlarının mûtat ziyaretleri başlamıştı. Çok yukarlardan bizimkilerin makinelitüfeklerini duyuyordum. Güney taraflarında üç ışıldak, gecenin karanlığını bıçak gibi yırtan keskin saplarını, oradan oraya dolaştırıyor, arasıra bunların donuk lekesi altında bir uçağın hiddetli gövdesi beliriyordu. İşte bir tıkırtı daha.... Bizimkilerin bir sesi; bir kibrit çöpünün yanışı gibi bir alev, ardında iki beyaz nokta bir yıldız gibi boşluklara kayıyor... Biraz dikkatli bakınca bunun isabet alan bir uçak, ve beyaz noktaların da paraşüt olduklarını görüyorum. Yaralı uçak, bir fişek gibi alev ve duman içinde gelip bir yere çakıldı. Ateş alan benzin deposunun müthiş gürültüsü. Ertesi sabah arkadaşlardan John'un, bu gece ziyaretçisini nasıl düşürdüğünü dinledim. John, ışıldağın sihirli yolunda avını yakalıyor ve onu düşürüyor. Fakat düşman bombacısının arka nişancısı, ışıldağın bir anlık gafletinden faydalanarak - benzin deposunu yakmağa muvaffak oluyor. Bereket paraşüte. Ertesi sabah, denize düşen bir Heinkel'in mürettebatını meydana getirdiler.

Gece uçuşları

26 haziran. Bizim grup nöbette. Arasıra güneye doğru izaç hücumlarına çıkıyoruz. Bu gece gözümü uyku tutmadı, arkadaş ların horlamasını dinliyorum.

Sabaha karşı telefonun zili çalıyor:

— Hemen havalanınız!

— Pekâlâ!

Her dakika bu emri beklediğim için dışarıya herkesten evvel çıktım. Ekzostların mavi alevinde motörlerimiz «Merlin» lerin nefesi eriyor... Paraşütümü takarak yerime geçtim. Açıkta, meydanın lâmbaları, bir gemici feneri gibi göz kırpıştırıyorlar. Harekete hazırız.

Açık ve aydınlık bir gece... karşı yıldızlara doğru uçuyoruz. İrtifaımız 50 metre. Arkamızdan istasyonun sesi: «Düşman doğu taraflarında» diyor. Bir bulut içinde ışıldaklar, bir müddet bizimle şakalaşıyorlar. Havalanalı bir buçuk saat oldu, hâlâ düşmanı bulamıyoruz. Nihayet meydanın sesi: «dönebilirsiniz!» diyor. Meydan lâmbalarının hizasına gelince inişe geçmek müsaadesi istedim. Hazır! 120 mille inişe geçiyorum. Altı metre, 100 kadem yükseklik gösteriyor. Lâmbalardan 50 kadem beride bir sarsıntı ile yere oturduğumu hissettim. Fakat sağ tarafa biraz fazla kayış yaptığım için iniş takımını kırmıştım. Bir traktör uçağı çekerken meydan nöbetçi subayının, bu gece şanssız olduğumu söylediğini duyuyordum. Bir takım komutanına yaraşan bir iş yapmamıştım. Ertesi sabah komutanın ağzından şu nazik sözleri duyunca biraz sükûnet buldum:

— Çok yorgundunuz, bütün gün ve gece uçtunuz. Sizin yerinizde ben de olsam, bu kazayı yapabilirdim, müsterih olunuz!

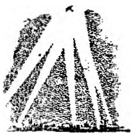

Talihsiz bir günümüz

ŞİMDİ kıyı meydanlarından birinde kafileleri bekliyorduk. (B) gurupu da bizimle beraberdi. Her iki gurupun bir arada meydanı terkederek çaya gitmesi mümkün olamıyacağından aramızda kur'a çektik, (B) kazandı. Meydanda sıramızı beklerken telefonla nöbetçi grupun hemen havalanması emri verildi.

«— İrtifaınız 15000 kadem, düşmanı orada bulacaksınız!»

Birdenbire bir bulutun ardından kuş sürüleri gibi küme küme düşman uçakları göründü. En az yüz elli kadarını sayabildim. Bir Heinkel grupu ile karşı karşıya idik. Etraflarında beyaz pervaneler gibi uçanlar da Me-110 avcı uçakları. Yılmadan üzerlerine atıldık. Ekzostlarından kara koca dumanlar çıkarak denize doğru var hızlarile kaçmağa başladılar. Tam üzerlerine varacağımız sırada yirmi kadar avcı bizi önledi. Heyecanlı bir muharebeye tutuşacağımız muhakkaktı. Mektepteki boks maçlarını seyrederken duyduğum heyecanı hatırladım.

Heinkel'ler, üstümüzde pervane köpükleri gibi izler bırakarak uçuyorlardı. Vaziyetlerinden bizi görmediklerini anlıyordum. Fakat Me-110 lar tetik üzerinde. Sol arkamda bulunan takım komutanı Franki'nin tayyaresine bakınırken zihnimden şunları geçiriyordum:

«Franki'nin takımı, avcıları durdurabilir, ötekiler de bomba tayyarelerine hücum ederler..»

Bir Me-110 hücumu ile gözlerimi açtım: Solumuzdaki takım muharebe vaziyetine geçerken, biz de ötekilerin yolunu kesmeğe teşebbüs ettik. Tam bu sırada altı makinelitüfek salvosunu bir kaynar su gibi tepemden aşağı indiğini gördüm. Hasmım, muharebe görmüş bir kurt değilmiş. Yoksa, ateşinin benden elli yarda öteye düşeceğini kolayca hesaplıyabilirdi. Vaziyeti bir anda kavradıktan sonra pikeye geçerek döndüm ve ateş ettim. Altımdan sert bir kayışla geçti, vuramadım. Me-110 biraz daha ötede başka bir Spitfir'e yakalandı. Karşımızda bir kanat eksilmişti. İrtifa alırken iki düşman avcısıyle karşı

karşıya geldim ve birini seçtim. Tam nişan alacağım sırada karşımdaki düşer gibi bir vaziyet aldı. Böylesine çok rastladığımız için şaşırmadım, fakat makinelitüfeklerimden biri ateş almıyordu. Tüfekte bir bozukluk yoksa, daha cephanem olacaktı. Hasım tayyare hâlâ yuvarlanmasına devam ediyor. İsabet aldığına artık şüphem kalmamıştı. Bir daha ateş etmek için vaziyetimi değiştiriyordum, yanıbaşıma kadar sokulan bir Messerschmit'in soluğunu duydum. Uçağımın yüksek manevra kabiliyeti sayesinde çarçabuk vaziyet alarak tam cephemden yapılan ateşe mukabele ettim. Kuş yine kaçtı ve elim ikinci defa böğrümde kaldı.

Muharebe çoktan bitmiş ve arkadaşlar meydana dönmüşlerdi. Yenişemiyen iki horoz gibi bir Spitfire ile bir Messerschmit, birbirlerinden ayrılarak kanalın aksi istikametinde yol aldılar. Gök, önüne bir duvar perde çekilmiş gibi bulutlarla dolu. Aletlerle uçuyordum. Fakat bu hal çok sürmüyor, arasıra bulutların altından denizi görüyordum. Koyu bir sis ufku kaplamıştı. Altimetre 2000 kademı gösteriyordu. İngiliz kıyılarını geçtim. İşte bir şehir. Bir tane daha.. Fakat ben nerelerde idim ve nereye uçuyordum? Meydan, ortalarda yok. Telefonla bularak verdikleri istikamete doğru uçuyor ve nihayet iniyorum. İstihbarat subayı Gras, (B.) grupu K. Wilf ve arkadaşlar beni karşıladılar. İşte grupumuzun aldığı netice: 3 muhakkak, bir tane de muhtemel olarak (4) uçak.

Wilf'in yüzüne bakarak gülüyorum:

«En talihsiz bir günümüz!»

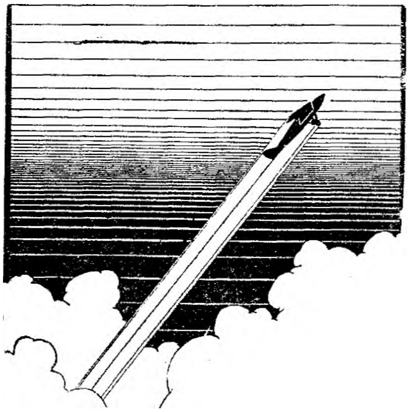

Londra üzerindeki savaşlar

24 ağustos öğle vakti, Londra üzerinde dolaşmak emrini aldık. Öteki gruplar çoktan düşmanla muharebeye tutuşmuşlardı. Biz, benzin almak için istasyonlarına dönecek tayyareleri himaye edecektik. Filo komutanımız izinli idi ve bu vazifeyi her zamanki gibi bana verdiler. Hava çok güzeldi, 17 bin kademede güneşe doğru uçuyorduk. Telefonda bir ses, Woody'nin sesi: «— Dikkat, doğuda düşman uçakları var.» diyordu. O tarafa dönüyoruz. Gözcü arkadaşlar, uçaksavar ateşinden korunmamızı söylüyorlar.

İki üç mil ötede sinek gibi parlıyan noktalar görüyor ve onlara doğru yükseliyorum. Thames nehrinin ışıklı suları üstündeyim.

Noktalar, gittikçe büyüdü ve nihayet karşımda Me-109 ların hırçın şekilleri belirdi. Daha altımızda başka bir teşkil, Me-110 lar geliyordu. Gruptan 12 Spitfire'in sıyrılarak bunlara doğru aktıklarını gördük. Bomba uçakları uzaklarda oldukları için biz de onlara yardım edebilirdik. Herkes avını seçerek ileri atıldı. Ben de nişan alıyorum. Yanıbaşımda bir makinelitüfek namlısından üstüme kurşunlar yağmağa başladı. Kalbim duracak gibi olmuştu. Fakat kendime çabuk gelebildim ve tehlikeden bir balık gibi sıyrıldım.

Şimdi bir başkası ile karşıkarşıyayım. Süratle nişan alıyor ve ateş açıyorum, Gördüklerim hakikaten korkunçtu. 110 un sol motörü yuvasından kopmuş ve tayyare yan vaziyette olanca hızıyla düşerek büyük bir gürültü ile denize gömülmüşdü. Tekrar yukarlara çıktığım zaman ortalıkta, Belçika kıyılarına doğru dönmekte olan bir kaç Me ile, bizim tarafa uçan bir tek tayyareden başka bir şey görünmüyordu. Muharebe bitmiş ve meydana dönmekten başka yapacak bir işim kalmamıştı.

Dönüş yolunda birdenbire bir 110 ile karşılaşıyorum. Benden yarım mil uzakta, tek başına uçan bu kuşun halinde, garip bir aksaklık göze çarpıyordu. Sağ motöründen isabet aldığı için, tek motörle karşı kıyıları tutmak istediğini anlayınca kuyruğuna takılıyorum. Yaklaşarak ateş düğmesine basıyorum, bir, bir daha ses yok. Yazık, cep-

hanem tükenmiş! Düşman pilotu hâlâ beni görmemişti. Üzerine doğru uçunca müthiş bir korkuya tutuldu. Topçusu olduğu yere yıkılıvermiş. Ekzost borusundan kara dumanlar çıkarak tek motörünün olanca hızıyla elimden kurtulmağa çabalıyor. Cephanesiz kaldığımı bilmediği için kendisiyle eğlendiğimi sanıyordu. Oynıyacak, eğlenecek ve nihayet düşürecektim. Bu kadarı da fazla, haydi dostum yolun açık olsun.

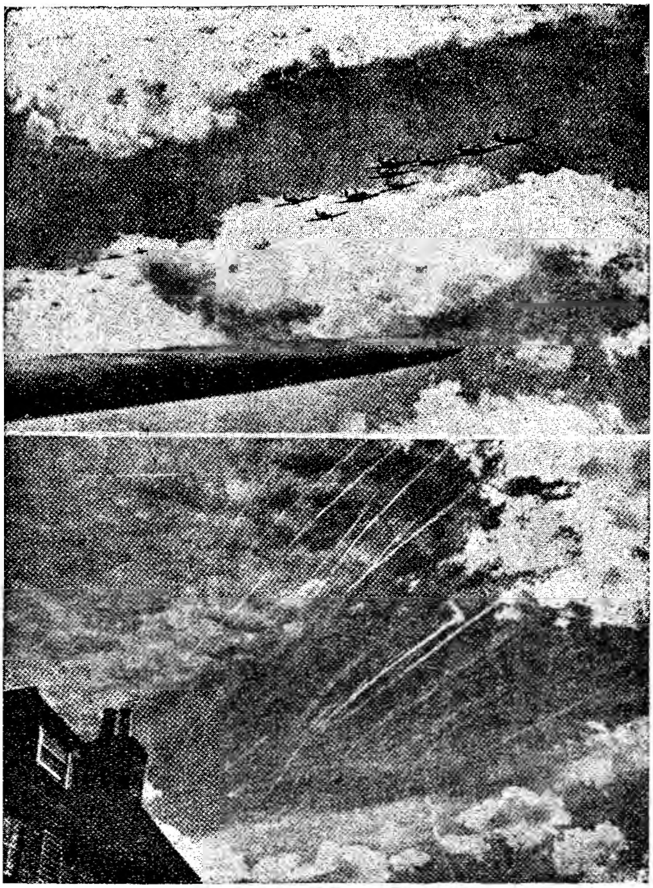

Londra'ya taarruz eden Alman bomba uçaklarına karşı uçan bir Hurricane ve Spitfire grubu

Altta: Londra'da uçaksavar ateş ederken.

Fılo Komutanı olduğum gün

5 Eylûl günü filomuzun yaptığı uçuşa izinli olduğum için yetişememiştim. O gün arkadaşlar filo komutanlarını kaybederek döndüler. Onu, son defa 215 li bir grupun içine dalarken görmüşlerdi. Her halde tayyareden atlamış, ya irtifaı az veyahut da ağır yaralı olduğu için paraşütünü açamamıştı. Ertesi günü telefonla filo K. muavini Russele:

— Tebrik ederim diyor, filo komutanı oluyorsun. (F.) de (A.) grupunu alacak. O gece içilen içkilerin parasını F. ve ben ödedik.

★

7 eylûl günü yine devriye için havadayız. Yanımızda ayrıca bir Kanada ve Çekoslovak filosu var. Fakat hiçbir düşman teşkiline rastlanmadığı için vazifemize öğleden sonra devam etmek üzere, iniyoruz.

Saati gelince sabahki gibi iki teşkil halinde güney yoluna doğru uçarken düşmanın 200 tayyareden mürekkep kuvvetli bir bomba - av teşkiline rastlıyoruz. Britanya kıyılarına doğru ilerliyorlar. Yollarını kestik ve aralarına girdik. Hurricane'ler, düşmana daha yakın oldukları için ilk hücumu onlar yaptılar. Avların çoğu Me-109 ve 110 lar. Yükselirken etrafımda düşman avlariyle Hurricane'lerin birbirini kovaladıklarını görüyordum. Bir Hurricane, peşisıra koştuğu bir 110 u bırakarak beni görünce çekildi. Uçağın etrafında üç Spitfire ve 4 Hurricane toplanmıştık. Bire karşı yedi. O sırada yanımızda çarpışacak başka düşman olmadığı için hepimizin de ona saldırmaktan başka yapacak işi yoktu. Muharebe kısa sürdü ve pilotla arka topçusu kahramanca çarpıştıktan sonra paraşütle atladılar. Tutuşan tayyareleri yere ve kendileri de ele geçmeğe gidiyorlardı. Tayyare ve pilotları kendi hallerine bırakarak yükseliyorum.

Yine etraf boşalmıştı. Ne benim takım görünüyor, ne de Hurrican'lerin sesi duyuluyordu. Wilf ile beraber meydana dönüyoruz. Meydanda bize söylenilenler hiç te fena değildi. En genç arkadaşımız

Jock 1 He - 11, düşürmüş, bir başkasını da sakatlamıştı. Grumpy 2 Me - 109, Dolly ile bir Çekoslovak arkadaşımız da birer Me - 110 un hakkından gelmişlerdi. Hiç kayıp vermeden dört muvaffakıyet.

İki gün sonra yine benim bulunamadığım bir uçuşta arkadaşlar 9 tayyare daha düşürdüler. Filomuz az zamanda (50) ye yakın tayyare düşürdü.

Açık ve aydınlık bir gecede yıldızlara doğru uçan bir Spitfire.

Bomba uçaklariyle karşı karşıya

11 Eylûl. Londra'ya doğru büyük bir düşman grupu geliyor. Meydandan bir şimşek hızıyle havalandık. İki Spitfire av filosu kanad kanada doğu istikametinde Thames nehri boyunca uçuyorduk. Filo benim emrim altında, 6 bin metrede ufku bir perde gibi kaplıyan duman yuvarlakları görünüyordu. Yanılmıyorsam uçak - savarlar ateşe başladılar. Gördüklerimi telefonla meydana bildirdikten sonra, artık ufukta iyiden iyiye farkedilen düşmanı gözetliyordum. İrtifaımız onlardan fazla, her dakika hücuma geçebilecek bir vaziyette bulunuyorduk. Düşman biraz daha yaklaşınca, bombardımanların, av uçaklarının gerisinde yer aldıklarını memnunlukla gördüm. Bu vaziyette avcılar, önlerindeki bomba uçakları önümüzden çekilmeden ateş edemiyeceklerdi.

İlk parti olarak karşımızdaki 12 Hinkel'i seçtim ve hücum emrini verdim. En sağdakini kendime ayırmıştım. Birden saatte 500 mil hızla, aşağılara daldık. 48 makinelitüfeğin, motör gürültülerine karışan korkunç gürültüsü altında düşmanın, sendelediğine şüphe yoktu. Bir göz açıp kapayacak kadar kısa süren bu dalış esnasında yeşil bir alevin beni sardığını ve sonra.. pervaneden kopan kasırga içinde, siyah beyaz kenarlı haç arasından ışıl ışıl bakan kankırmızı arka topçusu, ve daha önde bana nişan almakta olan makinelitüfekçi.... çok hızlı çevrilen bir sinema şeridi gibi önümden geçip uzaklaştılar.

Sola bir dönüşle az evvelki yerime döndüm. Ortalarda hiç bir uçak yok. Daha yukarılara göz atınca, güneş altında bin bir şekil alan cilâlı kanatlar, orada yeni bir muharebenin başladığına şüphe bırakmıyordu. Fakat elliye yakın olduklarını tahmin ettiğim bomba uçaklariyle, bizim öteki filo da ortalarda yoktu. Nehir boyunca etrafımı ararken Londra'ya bombalarını atmakta olan 7 Heinkel ile karşılaştım. Bunlar demin üzerlerine saldırdığımız bomba uçaklarıydı. Her ne bahasına olusa olsun karşımdakileri şehrin merkezine yaklaştırmamağa çalışacaktım. Bir yardımcı arar gibi bakınıyordum. Yapayalnızım. Fakat biraz sonra düşman uçaklarının döndüklerini görerek geniş bir nefes aldım. Muharebeye tutuştuğumuz sırada mevcutları bir düzüneye varan Heinkel'lerin (5) i ne olmuştu? Vaziyetlerine bakıyorum: içlerinde komutanları da olduğu halde yarıya yakın bir zayiatla meydanlarının yolunu tutmak istiyen başsız kimselere çok benziyorlar. Civarda bana katılacak arkadaşların bulunması ihtimalini

düşünerek, birden peşlerine takılmağa karar veriyorum. İkide bir, beklenmedik yerlerden çıkacak bir gölgenin gözümden kaçmaması için etrafı araştırıyordum. Bu sırada 2 Me-110 da bunlara katıldı. Bir tanesi filonun en gerisinde uçuyordu. Doğruca buna yaklaştım ve hemen ateş ettim. İlk salvo'nun sol motörü parçaladığını, havaya fırlayan parçalardan anlamıştım. O, bu vaziyette yoluna devam etmek istiyordu. Fakat bırakmadım. Sonra sağ motörü de tutuştu ve sönen bir fişeğin duman ve alevinden kopmuş bir çizgi gibi düşmeğe başladı. Gözlerim ihtiyarsız olarak öteki Me-110'a takıldı. Fakat hayret; son süratle kaçıyordu. Şimdi bir koyun sürüsü gibi birbirlerine daha sık sokulan Bomba uçaklarının bana en yakın olanına yaklaştım. İlk ateşim neticesiz kaldı. Yeniden vaziyet alarak bir daha saldırdım. Boş. Hasmım hiç mukabele etmiyordu. Filoya kumanda eder gibi görünen de susuyordu. Garip şey.. ne olmuştu bunlara? Radyatöründen isabet alan sağdaki tayyaıeden beyaz bir duman yükseliyordu. İşimi çabuk tamamlamak için bir daha düğmeye bastım. Mermim tükenmişti. Heinkel alev fışkırarak düşüyor ve garibi şu ki filo hâlâ sükûtu muhafaza ediyordu. Biraz önce uçak-savarlara bir kurban daha veren filoyu, bu garip esrarı ile başbaşa bırakarak meydna döndüm. Seviniyordum. İki uçak düşürmüştüm.

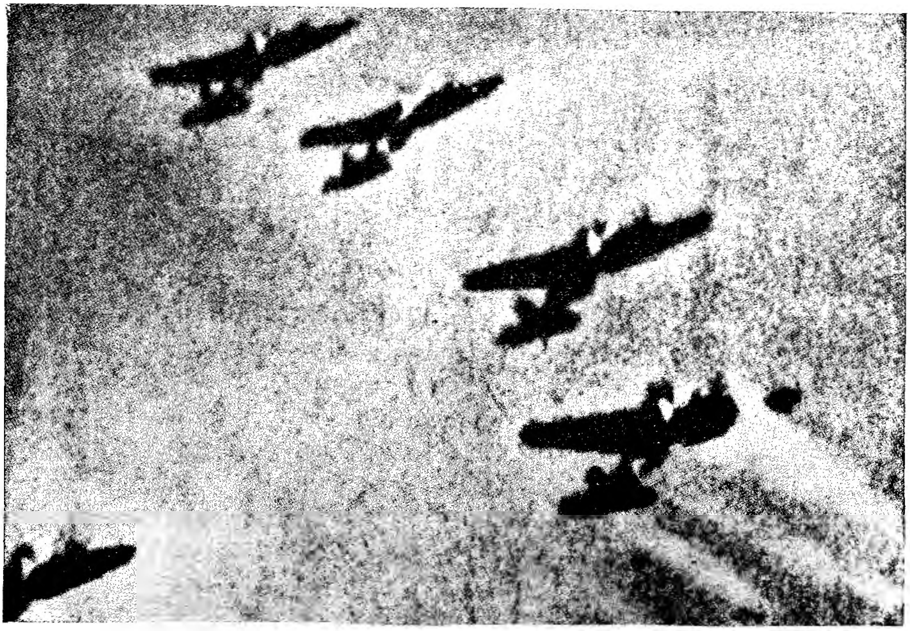

Radyatöründen isabet alan Heinkel'den beyaz bir duman yükseliyor. (Resim; muharebe esnasında bu eseri yazan sağda Sq. Lea. B. J. Ellan tarafından çekilmiştir.)

Tarihî bir gün

14 Eylûl günü havada boşuna dolaştık. Düşmanın görünmeyişini hiçbirimiz hayra yormuyorduk. Netekim ertesi günü yaptığımız muharebelerin sonunda, bize düşürülen düşman uçaklarının sayısını bildirdikleri zaman, ne çetin bir savaş yapmak zorunda kaldığımızı anladık. Resmen 185 uçak düşürmüş, yani bir rekor kırmıştık. Fakat hakikatte saf dışı ettiğimiz tayyarelerin sayısı bunun çok üstünde idi.

Saat 11,30. Filo çoktan havada. Bir türlü çalışmak istemiyen motörüm - makinistlerin yardımiyle - yola gelince, beni yalnız bırakmak istemiyen «Amiral» ve «Josk» la güney yolunu tuttuk. 6 bin metrede başlıyan uçak - savar ateşi, bize düşmanın yakınlarda olduğunu gösteriyordu. Aldanmamışız, işte şu küme 15 tayyarelik bir Dornier teşkili. Şu batıda kaybolmak üzere olanlar da Me - 109. lar. Hedeflerine bir an önce varmak için çok gayret sarfetmeleri de gösteriyor ki filomuz oradadır ve muharebe çoktan başlamıştır. Me - 109 ların bizi görmediklerine emindim. Hepimiz birer hedef seçtik. Ben, yine iyi nişan alamamıştım. Altımdan kayarak geçen Me - 109 u araştırıyor, fakat bulamıyordum. Cephanesiz kalarak meydanın yolunu tutanlardan biri olacak. 3 bin metredeyim. Güneş, mavi gökün fonunda emsalsiz ışık oyunları yapıyor.

Bir parıltı, yanan bir ok gibi Dornier'lerin ardında şekilleniyor. «Amiral» ın ateşi. Ardından da ben. Yanımdan geçen bir Dornier'in sağ motörünü ateşledim. Birdenbire arkamda bir fırtına kopuyor ve benim az evvel nişan aldığım uçak üzerine bir Hurricane hışımla saldırıyor. Hurricane'ler yalnız değildi. Kovalanan bir avı ellerinden kolaylıkla almış bir kimse vaziyetine düşmemek için benim aralarından sıyrılmaklığım icabediyordu. Koca gökte yapayalnızdık. Bir ben, 3 Hurricane, 1 de Dornier. Taliime küserek bir kenara çekildim ve ara sıra ayağa kadar gelen topa bir de ben vurmak için beklemeğe başladım. Düşman uçağı nerde ise, bir bulut içinde gözden kaybolacaktı, atılarak yandan ateş ettim. Ayni şeyi bir Hurricane'de yaptığı için «zafer» payı onunla aramda kaldı. Düşen tayyareden fışkıran duman

ve alevler.. iki beyaz nokta halinde paraşütler... onları takibediyorum. Altımda kırlar, ağaçlar, yollar şekilleniyor. Ve düşman uçağı bir bomba gibi yere saplanıyor. Tutuşan tayyareden çıkan koyu dumanları geçerek paraşütle atılan tayyarecilerden birini, bir çayırlığa inmiş, ötekini de bir ormana düşmek üzere iken buluyorum. Zavallı adam benim yaklaştığımı görünce, ateş edeceğim zanniyle dehşetli bir korkuya kapılarak kollarını sallamağa başlıyor. Gülüyor ve kendi kendime, bulutlara gizlenerek Londra'yı bombalıyan cesur! tayyarecilerin marifetlerini düşünüyorum.

AYNI gün öğleden sonra, yine havadayız: Çok güzel bir gün. Güneşin tatlı ışıkları altında Londra'nın mehip dekorunu seyrederek telefonda arkadaşlarla şakalaşıyorum. İşte meydanın sesi:

— Dikkat diyor, güneyde tehlike var!

Buna, «mükemmel» cevabı verdik. 6 bin metredeyiz. Birazdan kopacak fırtınayı düşünüyorum. Önümüzde, sayılamıyacak kadar çok düşman tayyareleri var. Ufuk gittikçe artan tayyare kanatlariyle kararmağa başladı. 30'arlık Dornier gurupları, ve dalgalar halinde Me-109 / 110 lar.

O kadar çoklar ki, bu heybetli görünüş karşısında hayalimden meşhur Hendon mitingleri bile siliniyor. Şimdiye kadar hayatımın hiç bir safhasında karşılaşmadığım bu «heybet» i yerimden rahatça seyrediyordum. İşte «Lutwaffe», variyle, yoğuyle karşımızda.

Saniyeler çabuk geçiyor ve biz göz kırpmadan bomba uçaklarına saldırıyoruz. Düşman avları, yolumuzu kesiyor sağımıza geçiyor. Bir Hurricane ve Spitfire grupu, bombardıman tayyareleriyle karşılaşmak üzere bizden ayrılıyor. Düşman avlarından 300 metre aşağıda, muharebe için güç bir durumda bulunuyoruz.

Birdenbire aynada bir gölgenin yayıldığını ve sonra kaybolduğunu görüyor, süratle bakınıyorum. İki Me-109, ardçılarımıza hücum ediyorlar. Bir anda ortalık karıştı ve kendimi düşman avlariyle bizimkilerin arasında buldum.

Ufuk, bomba tayyareleriyle kaplanmıştı. Yanlarında av uçaklarının bulunmaması da gösteriyordu ki, Dornier'ler bizi meşgul edecekler ve geriden gelenler de bomba atmak için kolayca kendilerine hedef bulacaklardı.

Bir Me - 110 filosunun sonuncu uçağına hücuma hazırlanıyordum. Filonun birden bire bir halka gibi beni sardığını gördüm. Kurtulmak için çok seri bir karar vermek lâzımdı. Evvelce bir arkadaşın

böyle bir şey atlattığını bildiğim için, ben de o usulü tatbike karar vererek ateş düğmesine bastım ve böylece hiç ateş kesmeden halkayı yarmak istedim. Belki muvaffak olacaktım. Fakat, Messerschmitt'lerin benden daha yukarıda olmaları işimi bozdu. Filo komutanının üzerime saldırdığını görüyordum. 2 Me - 109 geçti, arkalarından da ben. Filo komutanının sola döndüğünü ve ikinci uçağın onu takibedeceği yerde bana karşı geldiğini görmiyeyim mi? Bu bir hata idi. Neden sonra işin farkına varan komutan, dönerek altımdan geçti. Süratle ateş ettim. Yaptığı hareketler bu pilotun usta bir akrobat olduğunu gösteriyordu. Ben ateşimin onu düşüreceğini sanırken o, her defasında «şeytan dansı» gibi akrobatik hareketlerle elimden kurtulmağa muvaffak oldu. Bir defasında, kuyruğunun arkasına kadar sokuldum, o daracık mesafede hemen dönüşe geçti ve ters bir vaziyette uçmağa başladı. Bu manevrayı niçin yaptı anlıyamadım. Belki de benim kendisini taklit edeceğimi sanmıştı. Bunu yapsaydım, benim gaz kesişimden istifade ederek - motörü çalıştığı için - kaçacaktı. Ateş kesmediğimi görünce doğruldu ve bir balık çevikliğiyle aşağılara kayarak gözden kayboldu.

Yüzümden ter akıyordu, oksijen maskesi yüzüme ve burnuma yapışmıştı. İyice yorulmuştum. Levyeyi sağa sola itmekten sağ elim dehşetli surette acıyordu. Buna demirden bir bilek ister.

Gök boşalmış ben yine yalnız kalmıştım. Aşağılarda bulut altında, kuzeye uçan 20 kadar Dornier gördüm. Yanlarında avcı da yoktu. Yollarını bekledim. Yan ateşim, ayni zamanda pikeye geçmem yüzünden tesirsiz kaldı. Pikeden çıkınca başka bir Dornier grupu daha gördüm. Önlerinde, ateş için elverişli bir vaziyette bulunuyordum. Liderlerinin hücuma uğradığını gören filonun, evvelâ sağ ve sonra da bütün uçakları üzerime ateşe başladılar. Kurtuluşu, yine bir pike ile sıyrılmakta buldum. Cepheden bir hücumla onları dağıtmak isterken şimdi birbirine daha çok sokulduklarını görüyordum. Nerde ise kanad kanada gireceklerdi. Taliimi bir defa daha denemek için son bir hücum daha yaptım. Sağ uçak muhakkak bir isabet almıştı, arkasına geçerek soldan motörlerinden birine bir daha ateş ettim. Tam bu sırada, Dornier'in arka topçusunun mermisi az ötemde patlamaz mı? Tayyareme, motöre ve bütün lüzumlu âletlere seri bir göz attım, bir arıza yoktu. Zaten cephanem de tükenmişti. Düşman uçakları denize doğru gözden kaybolunca, meydana döndüm. Bugün karşılaştığım bomba uçaklarının hepsi de zırhlı bir levha ile kaplanmış olacaklar!

Deftere şunları yazıyoruz:

Düşürdüğümüz düşman uçakları: 52, kaybımız: 2.

Fırtınadan sonra...

22 eylûl. Kirli bir gök.. Yağmur bulutları, alçaklarda birbirini kovalıyor. Bir kurt bu dumanlı havadan faydalanmakta gecikmedi ve pek yakınlarımıza birkaç bomba savurdu.

Beş gün sonra devriye gezerken yirmi kadar Me-109 ile karşılaşarak yollarını kestik. Cessur ve atılgan kimselere benziyorlardı. Düşman grupunun içine bir ok gibi dalan komutanımızı yalnız bırakamazdık. Altımdan iki uçak kaydı ve biraz sonra her ikisi de üstüme saldırdılar. Onlar benden aşağıda oldukları için pikeye geçerek üzerlerine ayrı ayrı ateş ediyordum. Yeni bir pikeye dikildiğim sırada uçağın kaymakta olduğunu hayretle görüyordum. Sol elim levyede, yapılması gereken bütün manevraları yapıyor, kayışa devam ediyordum. Levyenin geri çekilişi... dümen pedalı üzerine var gücümle yaptığım kuvvetli baskılar... hiçbiri.. kâr etmedi. Vites saatimde süratim 400 mili, altı metrede irtifaım 750 metreyi gösteriyordu. Bu vaziyette 300 metreye kadar düştüm. Telâş içinde paraşütle atlamağı tasarlıyor, fakat bu yüksek sürat karşısında bunun mümkün olup olamıyacağını düşünüyordum. Son bir gayretle arkama kadar yaslanarak olanca kuvvetimle pedala bastım ve levyeyi son haddine kadar kendime çektim. Uçağın pikeden çıkarak doğru bir vaziyet aldığını görünce derin bir nefes aldım. Levyeyi eski vaziyetine iterken havada ters bir vaziyette iniş yapan bir paraşütçü görmüştüm. Bu paraşüt, bana yere değil, yukarıya çıkıyormuş gibi geliyordu. Farkında olmadan tam bir «Looping» yaptığım anlaşılıyor...

Etrafta birkaç tayyare kalmış olmakla beraber muharebe bitmişti. İnen paraşütçünün etrafında dönerek kim olduğunu anlamak istedim. Yavaşça pikeye geçerek paraşütçünün bir ağaç dalı üstüne konduğunu ve sonra da yere sıçradığını görünciye kadar oralardan ayrılmadım. Her halde bir tarafı incinmemiş olacak ki eliyle beni selâmlıyor.

Meydanda ilk işim, bunun kim olduğunu sormak oldu. Uçağı tutuşan Gordon, muhakkak bir ölümden kurtulmuştu. İki ay önce bizim

gruptan ayrılan bu arkadaş, şimdi bir Çekoslovak teşkiline kumanda ediyor.

Uçağımdaki arıza çabuk bertaraf edildi.

★

Almanların İngiltere üzerine kütle halinde yaptıkları hava akınları bitmiş, arasıra yapılan izaç uçuşları başlamıştı. Bu hücumların çoğu, eski aşinalarımız Me - 109 lar tarafından yapılıyordu. Fakat yeni Me-109'lar şimdi bomba da taşıdıkları için devriye uçuşlarına eskisi gibi devam ediyorduk.

Yine bir gün, «Manş üzerinde düşman uçakları var!» haberini alan filomuz, ben meydanda bulunmadığım için (F) nin kumandası altında kalkıyor ve az sonra telefonu bozulan (F), kumandayı (S) ye bırakmak zorunda kalıyor. Hemen (S) yi buluyor ve filonun her hareketini bana bildirmesini söylüyorum. İşte kısa fasılalarla aldığım haberlerden bir kaçı:

«— Canterbury üstündeyiz, bulutlar çok sıklaştı.»

«— Bir Me-109 teşkiline hücuma hazırlanıyoruz..... bulutlar arasında kayboluyorlar,,... 150 yardadan (F), birini düşürdü...»

Filonun genç çavuşu, (C) bugün ilk defa olarak bir düşman uçağını düşürmeğe muvaffak olmuştu. Öğleden sonraki uçuşumuzda bugün çok şanslı olan (F) bir Me-109 ve Heinkel 113 kümesi içinden de yepyeni bir Heinkel'i parça parça etti. Fevkalâde bir nişancı olan bu arkadaşımız hasmını ta Fransa kıyılarına kadar kovaladıktan sonra hakkından gelmiş ve bu modelin ilk uçağını düşürmek şerefini filomuza kazandırmıştı. Bu çalışmalarda Çekoslovak arkadaşlardan (H) yi kaybettik. Sonra aldığımız raporların birinde bir Spitfire'in alevler içinde Thames nehrine düştüğünü okuduk.

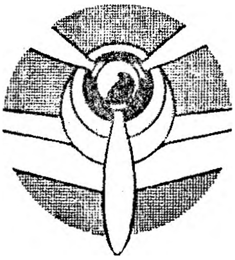

Bir sabah...

SESSİZ geçen beş on günden sonra bir sabah... açıklardaki bir kafileyi himaye etmek vazifesini bize vermişlerdi. Vakit, sabahın erken saatleriydi. Meydanı terkederken, ağaçların üstünde kümelenip kalmış yer yer sis parçalarının şurayı burayı peçelediklerini görüyorduk. Güzel ve güneşli bir sabahtı. Denizin üstünde sisler sıyrılırken öncü filo, kafileyi bulduğunu haber verdi. Gemileri 2000 metre yüksekten takibedecektik. Fransız kıyılarına doğru denizin mavi fonunda arasıra beliren beyaz lekeler, karşımızda sabah gezintisine çıkmış birkaç düşman uçağını gösteriyordu. Dünkerk hizasında bize doğru iki parlak iz geliyordu. Şu halde hemen irtifa almalı.

İki uçak arasında on millik bir mesafe vardı. Grumpy ile Wilf öndekini seçince bana da ikincisi kaldı. 22000 kademde, Estuary istikametine doğru uçan düşmandan 5 bin kadem aşağılarda, onu gözden kaybetmemeğe çalışıyordum. Çift motörlü idi. Fakat aramızdaki mesafe uzak olduğu için hangi tipten olduğu anlaşılmıyordu. Duman yuvarlaklarının etrafta çoğalmasından, uçak - savarların da bu uçağa ateş ettikleri nlaşılıyordu. Süratimiz müsavi olduğu için düşmana yaklaşmak ümitlerim gittikçe zayıflamağa başlamıştı.

Şimdi 30000 kademde ve Londra yakınlarında buluyorduk. Düşman, aldığı vazifeyi burada bitirmiş olacak ki artık dönüyordu. İşte bu sırada bizi gördü ve akılsızca bir iş yaparak denize doğru kaçmağa başladı. Deniz üstünde meraklı bir maç görmekten kendilerini menedemiyen Josck'la Arthur'un da peşim sıra geldiklerini görüyordum. Sürat müşiri, obur bir iştaha ile mesafeleri yutuyor ve baş döndüren bir hızla uçuyorduk. 10,000 kademde düşmana yaklaşır gibi olunca nişan almağa başladım. Uçağı düzgün tutmağa çabalıyor, kan ter içinde kalıyordum.

Nihayet ateş düğmesine bastım. B r r r r P... topların sesine makinelitüfeklerin de karıştığını görüyordum. Ateşe üç defa devam ettim. Sol motöründen siyah bir duman çıkmağa başlamıştı. Benden sonra

Jock'un ateş etmesine mani olmadım. Sağ motörden de alevler çıkmağa başladı. İş, tamamdı.

Geri dönerken Arthur'un bir Me-110'a takıldığını görmüştük. Düşman irtifa alarak kaçmak isterken benim yan ateşime girmişti. Birden Me - 110'un alt üst olduğunu ve pilotun uçaktan atılarak paraşütünü açtığını gördüm. Bu uçak hâlâ Thames nehrinin mavi sularının dibinde çakılı durmaktadır.

2000 kadem yükseklerden, Alman pilotunu kurtarmağa koşan bir vapurun paraşüte doğru seyrettiğini gördükten sonra yapacak başka bir işim kalmıyordu. Meydanda arkadaşlardan, Grumpy ile Wilf'in gene bir Me-110 olan sabahki uçağı düşürdüklerini sevinçle öğrendik. Keşif uçuşu yapan bu uçakların çekmiş oldukları fotoğraflar belki de düşman için faydalı olabilirdi.

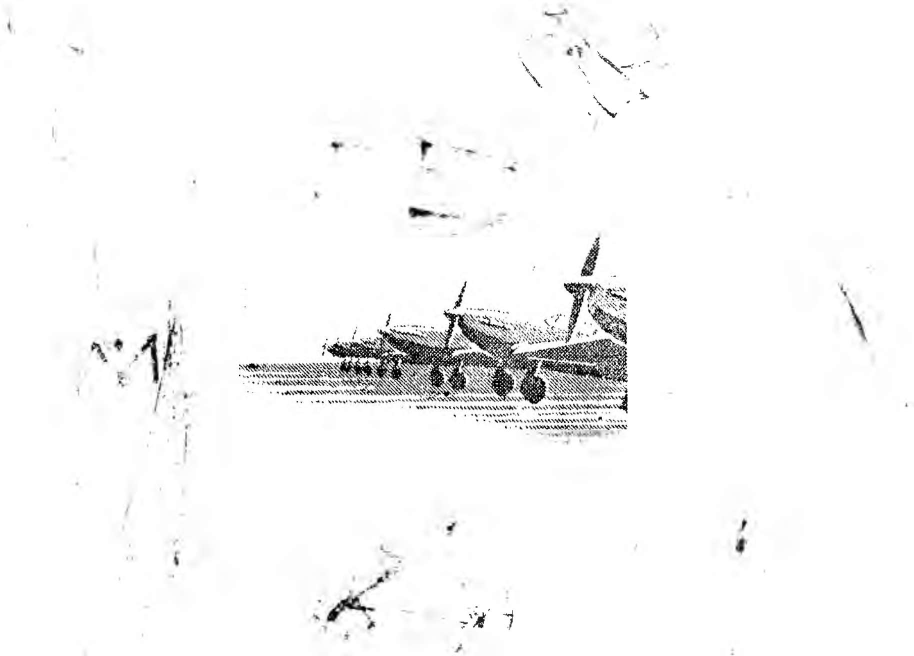

Düşman, zararlı olmaktan çıkınca...

TATSIZ kış günleri geçiriyorduk. Yaz aylarının günde bizi on yedi saat ayakta tutan arılar gibi çalışma sistemi yerine, bize çok sıkıcı gelen meydan çalışmaları başlamıştı.

Düşmanın hiçbir fena niyeti olmamakla beraber, gene sabahtan akşama kadar her dakika uçuşa hızır bir vaziyette bulunuyorduk. Hele bizim gibi günün en çok saatlerini havada düşman peşinde geçiren pilotlar için yerden ayrılamamak hepimize acı geliyordu. Bu yavan günler bana harpten evvel bir çoklarının hatıralarını okuduğum eski umumî harb pilotlarını hatırlatıyordu. -İçlerinde o devrin yıldızları da olmak üzere- bu pilotlar, mütarekeden sonra artık uçamaz olmuşlardı. Uçmanın doyulmaz tadını aldıktan sonra, bir insanın bundan nefsini nasıl mahrum edebileceğini kendi kendime sorar ve şaşardım. Şimdi anlıyorum ki, bugünler geçtikten sonra bize de gökte güneşi seyretmekten başka bir şey kalmıyacaktı. Başlarımız üstünden pervasızca geçen kanatlar üstünde yabancı kokartlar da göreceğiz. Ve gene bileceğiz ki şimdi ateşimize hedef olan bu kokartlardan artık bir zarar beklenemez. Devriye uçuşlarının bizi bir humma gibi saran ateşi, şimdi hasretini çektiğimiz tatlı bir hatıra oldu.

★

Düşman uçakları bizim için zararlı olmaktan çıkınca, birlikler arasında yeni bir faaliyet başladı. Her gün yeniden pilotlar geliyor ve akşama kadar arasız bir çalışma başlıyordu. Bazı geceler, yeni tâbiyeler üzerinde münakaşa yapan arkadaşlar, uzun gece tatbikatları için de vakit bulabiliyorlardı.

Yeni öğrencilerin talim uçuşlarını sıra ile yapıyor, nöbet sırasını savanlar ertesi gün için izinli sayılıyorlardı.

★

Meydanda haftanın her günü, hemen hemen iş günüdür. Az zamanda bu yeni çalışma temposuna alışmış, olayların akışına kendimizi kaptırmıştık. Bize hergün (Daily Mirror» getiren gazete satıcısının elinde «Sunday Pictorial» ı görürsek anlıyorduk ki bugün pazardır.

★

Bir gün, devriye uçuşu yapan arkadaşlar, Ramsgate üzerinde birkaç Me - 109 ile karşılaştılar. Ve hiç kayıp vermeden üçünü de düşürerek döndüler. Her gün eski arkadaşlardan bir kısmının aramızdan ayrıldığını görüyorduk. G. ve Eric, takım komutanlığıyle başka birliklere gittiler. Frankie'den sonra Wilf de yeni kurulan bir filoya komutan olarak bizi bıraktılar. Grumpy ve S. çavuş öğretmen olmuşlardı. Bu arada birçoklarımıza D. F. C. madalyası ve hatta (bar) bile verildi.

★

Yetiştirdiğimiz pilotların yeni yeni kurulan filolarda tecrübeli uçucular sırasına girdiklerini bile görüyor ve övünüyoruz. Şimdi bulutların ardında bir gölge belirirse, yeni avcıları orada bulabilirsiniz. Fakat bu, çok defa bir ot yığını içinde bir iğne aramağa benziyordu.

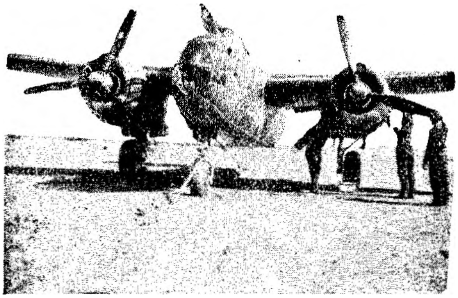

Kanal üzerinde

BİR gün Fransa üzerine akına gidecek bombacıları, av uçaklarının - hem de bizim grupun - himaye edeceği haber verildi. (H...) da benzin alacak ve ondan sonra teşkilimize katılacaktık.

(H) meydanı bizim için hiç te yabancı bir yer sayılmazdı. Dünkerk çekilmesi sırasında burada aylarca kalmıştık. Köşede bucakta gördüğümüz her şey bize o eski günleri hatırlatıyordu. Meydanın öte berisinde açılan bomba çukurları, ya doldurulmuş ve yahut ta zamanla dolmuştu. Bizi karşılayan meydan personeli arasında eski ahbaplarımızdan hiçbiri yoktu. Uçaklara benzin doldurulurken biz de salonda sigara içiyor ve konuşuyorduk.

★

Tayyareme atladıktan sonra elimle geriye işaret ederek yavaş yavaş uçuş yerine doğru ilerledim. Maksadım, ilerdeki Hurricane'ler havalanıncaya kadar orada sıramızı beklemekti. Arkadaşlar beni takibederek rüzgâra karşı durdular. Uçuş sırası bize gelince hazır olup olmadıklarını takım komutanlarına sordum. Şimdi yuvasını terkeden kuşlar gibi birbirimizin peşine takılmış, göğün bir köşesine doğru uçuyorduk. Meydan etrafında dönerek irtifa alan, Spitfire ve Hurricane gruplarına, uçuş istikametinin güneye, Fransız kıyılarına doğru olduğunu bildirdim. Aldığımız emir, Calais ile Boulogne arasında devriye uçuşu yapmaktı. 25000 kademde Gap Gris - Nez üstünden geçiyor ve bu kıyıları baştan aşağı göz altında bulunduruyorduk. Birden etrafımızda dizi dizi köpüklerin sıralanmağa başladığını hayretle gördük. Kıyı bataryalarının ateşi başlamıştı. Alman Uçak - savar ateşi çok sıhhatli olarak başlamıştı. Çok geçmeden ateşi kestiler ve Boulogne üzerlerine kadar hiç taciz edilmeden geldik. Bugün düşmanın cephane sarfetmek niyetinde olmadığını görünce güneşin kümelendiği Fransız toprakları, derin bir sessizlik içinde uyuyan köyler üzerinde uçmağa başladık. Birden altımızda, bizden on bin kadem aşağılarda bir düşman uçağının süratle karlı dağlara doğru uçmakta olduğunu gördüm. Bir Me-109'a benziyordu. Aramızda çok mesafe olduğu için

tipini kestiremiyordum. Bu vaziyette o kolunu sallıyarak Paris yolunu tutacak, biz de Gap Gris Nez üzerindeki vazifemize bakacaktık.

Telefonda Woody'nin sesi «vazifeniz bitmiştir, meydana dönebilirsiniz!» diyordu. Kanalı üzüntü içinde geçtim. Düşman bugün hiç bir yerde görünmemiş ve taliin karşımıza çıkardığı tek bir fırsatı da elimizden kaçırmıştık.

Altımızdan İngiliz adalarının meşhur kayalıkları da siliniyor ve biz kuzeye doğru yol alıyoruz.

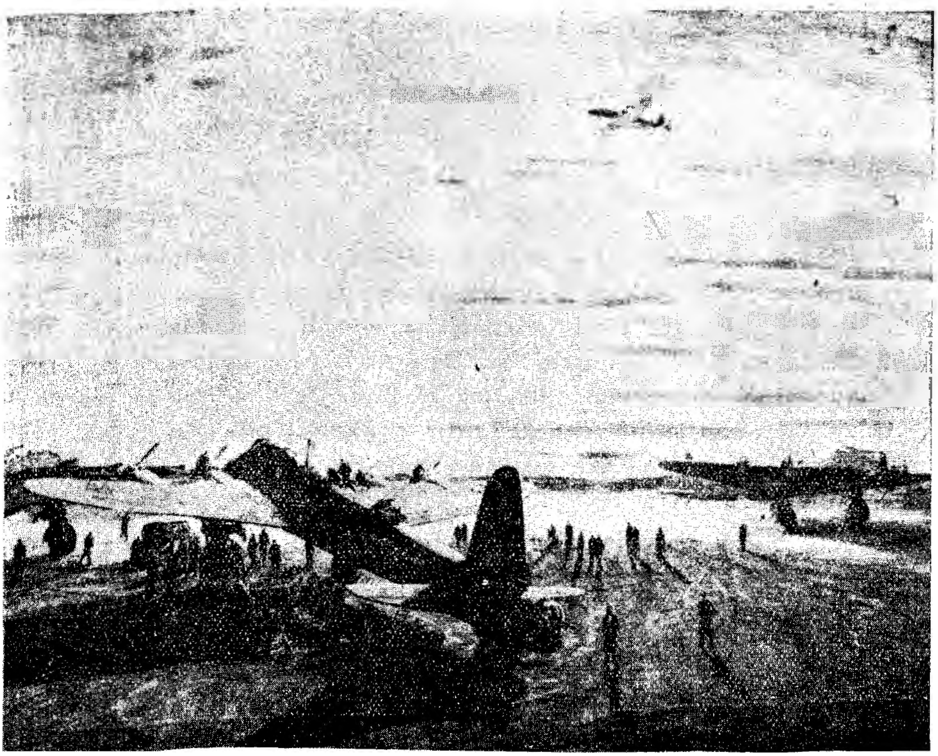

Gün batarken uçuşa hazırlık.
Ressam, Charles Cundall'ın bir tablosundan

Goering'in ünlü Filoları...

DUŞMAN uçaklariyle B. Britanya göklerinde karşılaşmak, adeta bir şans işi olmuştu. Fırtına kuşları gibi çok defa fena havaları kollıyarak bir bulutun ardından bize kadar sokulmak cesaretini gösterenler de nasiplerini alıyorlardı. Goering'in ünlü filoları, bir aralık parlak geceleri seçerek ay ışığı altında şairane gezintiler tertibine başladılarsa da dönüşleri o kadar parlak olmadığı için bundan da vazgeçtiler.

★

16 mart, akşam.. Gece devriyesini yapacak altı arkadaş tayyarelerinin başında son hazırlıklarını görüyorlar. Güneş, şakacı bir genç kız gibi uzaktan gözlerini kırparak çekildi. Karanlık, yavaş yavaş etrafımızı sarıyor. Gökte tek tük yıldızlar belirmeğe başladı. Subay pavyonunda ayın doğmasını bekliyerek sigaralarımızı içiyoruz. «İki tayyare havalansın» emri geldi. Gecenin bu güzel dakikalarını göklerde geçirmek zevkinden kendimi mahrum etmemek için yanı başımdaki sandalyada duran tuluma yapıştım. Arthur'da benim gibi düşünmüş olacak ki kapıdan çıkarken o da peşime takıldı. Hareketimizi haber vermek mecburiyetinde olan nöbetçi subay telefona yapışırken biz çoktan tayyarelerimizin başına gelmiştik. Solda, ayın titrek gölgesi altında altı Spitfire'in zarif silueti kolaylıkla seçiliyor. Bir motör işliyor ve ekzost'undan mini mini alevler çıkıyordu. Bu benim tayyaremdi. Uçuş defterini süratle imzaladım. Pilot yerinde paraşütüm hazır duruyordu. Üzerine oturarak (minder paraşütü) kolonlarını sıkıştırdım. Siperliği üstüme kaparken makinist sordu:

— Her şeyiniz hazır mı komutanım?

Aletleri kontrol ettikten sonra dönerek cevap veriyorum:

— Evet herşeyim tamam, teşekkür ederim..

Şimdi çıkış için sağ taraftaki işaret lâmbalarına ilerliyorum. Pervane istikametinden Arthur bir yeşil fişek gibi havalandı. Uçuş sıram gelinceye kadar kumandaları yokluyorum. Yana sarkarak ışıkları söndürülmüş tayyarenin içinde pervanenin serin rüzgârını içer gibi içime çekiyorum. O kadar üşütücü bir rüzgâr var ki gözlerim yaşarıyor. İşte işaret direği üstünde yeşil bir ışık. Altı saniye sonra yerden kesiliyor ve iniş takımlarını içiriye alıyorum. Oldukça yükselmiştim. Çok güzel

bir gece idi. Ay ışığı altında, yollar, nehir ve ağaçlar derin bi sessizlik içinde uyuyor gibi, daha manalı ve daha mübalâğalı görünüyordu. Tam bombardıman vazifesi alınacak bir gece. 15000 kademde meydan, şu emri verdi:

— Daha uzaklara gitmeyiniz ve verilecek talimatı bekleyiniz.

Birkaç dakika sonra Woody bana şu haberi veriyor:

— Bulunduğun yere doğru düşman uçakları geliyor. Nerede ise karşılaşacaksın!

— Pekâlâ.

Az sonra sağ yanımda bir gölgenin bana doğru kaymakta olduğunu görünce Woody'yi bularak kuzeye uçan bir çift motörlüyü takibe başladığımı bildirdim. Ay altında parıldıyan kanatların yardımıyle düşman tayyaresini bir müddet hiç sıkıntı çekmeden gözden kaybetmedim. Fakat bir dönüş sırasında tayyare önümden silindi. Sağda solda hiçbir tarafta görünmüyordu. Garip şey. İşte yer müdafaa bataryaları ateşe başlıyorlar.

Bir saat var ki havada bulunuyordum, dönüş emrini aldıktan 20 dakika sonra meydan üzerinde idim. O ne, işaret fenerleri yakılmamış. Bu, civarda düşman tayyarelerinin bulunduğuna bir işaretti. İnişe geçip, kendi elimle onlara meydanı göstermemek için tekrar yükseliyorum. Arkadaşlar, yerden ne kadar benzinim kaldığını soruyorlar. 30 galonu görünce ferahladım. Bununla elbette koca yarasalardan birini bulur ve bu gecenin yorgunluğunu çıkarabilirdim.

Gökte beyaz bir şerit gibi ince izler görünüyor. Tecrübeli bir avcı, bu izlerden elbette işine yarayacak bir şeyler çıkarır. O halde ileri!

İzlerin çözüldüğü noktada bir şeyler görünmüyordu. Fakat bir kaç mil ötelerde aradığımı bulabilirim. Ama Benzin vaziyetim buna mani. İşte meydan lâmbaları tekrar yanıyor. İniş kolay oldu. Tayyareden atlar atlamaz düşman uçaklarına rastlayıp rastlamadığımı soran makiniste başımdan geçenleri anlatıyorum.

Traktör, Spitfire'i hangara çekerken çok ötelerde uğulduyan bir Merlin'in sesini duyuyorum. Demek, Arthur daha dönmemiş!

Salonda kısık lâmbaların ışığına gözlerim alışınca, koltuk üzerlerinde rahat uyku çeken birkaç kişi gördüm. Nöbet sırasını bekliyen pilotlar. Sobanın üzerinde kakao dolu bir kap hafif hafif kaynıyor. Elimde bir fincan, bir koltuğa ilişiyorum. İstihbarat subayi Gras, «ne haber», der gibi bana bakıyor, ve tekrar koltuğuna gömülüyor.

Işıklı Bombalar...

DÜŞMAN uaçakları bize ertesi gece de uçmak fırsatını verdikleri için memnunduk. Takiblerine giden iki arkadaşımız hâlâ dönmediler. Gece saat 23. Sıra benim. Kanatların altında gecenin bütün güzellikleri saklı gibi. Her şeyde, ayrı ve doyulmaz bir güzellik var. Köşeler, ayın sihirli ışığı altında gökle yarışır gibi kılıktan kılığa giriyorlar. Altınızdan kayar gibi birdenbire kaybolan ve biraz evvel sıra sıra gümüş külçelerine benzettiğiniz şu dağlar, şimdi erimiş ve daha sonra karlı ovaların hudutsuzluğu içinde yeni bir âlem başlamıştır.

Bulutların diyarını bir ejder gibi homurdanarak geçen motörümün temposuna dalmış, garip bir sessizlik içinde bir şeyler düşünüyordum. Birdenbire bir ses, bir aksi seda gibi yayılarak şunları tekrarladı:

— Beni işitiyor musun, beni işitiyor musun?

İlk şaşkınlığım geçince meydan radyo operatörünün sesini tanıdım. Bir âlemden bir âleme tekrar geçiyordum. Transmetörü açarak cevap verdim:

— Evet evet, sesim iyi geliyor mu?

Bundan sonra meydan, bulunduğum irtifa ve yerler hakkında bazı şeyler daha söyledi. Biraz daha yükselirsem düşman uçaklariyle karşı karşıya gelecektim.

Dikkat, meydan, tekrar konuşmağa başlıyor:

— Kuzey doğuda, 15 bin kadede düşman uçağı! Ve... ses kesiliyor.

Asabiyetle gözlerimi oğuşturuyor, etrafta en ufak bir leke bile göremiyordum.

Geri dönüyorum. Kıyıdan birkaç mil ötelerde parıltılar görüyorum. Az sonra bir yangının kızıl alevleri etrafı sarmağa başlıyor. Aradığım uçağın marifetleri olacak. Düşman galiba paraşütlü ışık bombaları atıyor ve ondan sonra bomba savuruyor. Işıklı bombalar çok defa yer ateşiyle patlatılıyor ama, vaziyeti bir kere yerinde görmek lâzım.

Sihirli bir uçak...

Bu defa aradığımı bulacaktım. Heyecan içindeydim. Radyo operatörü, «Bulunduğun yerden ayrılma, şimdi düşman bomba uçağıyle karşılaşacaksın» diyor. Altımda yine bombalar patlamağa başladı. Büyük bir hiddet içindeydim. Bu esrarlı uçak kimdi ve neredeydi? Bombalanan yerlerin tam üstünde olduğuma göre bunları atanlar benden birkaç yüz yarda ötelerde olabilirdi. Bombaların atılış vaziyetine göre, uçağın uçuş istikametini bile tayin ettim. Fakat neye yarar, düşman hâlâ sihirbazlığını göstermekte devam ediyor. Kuzeyde bir yerde de bombalar patlamağa başladı. Çok garip bir oyundu bu. Üzerime ateş ediliyor ve ben bir şey göremiyordum. Onun ay ışığından faydalanarak benim siluetimi gördüğüne emindim. Her halde ateş ettikten sonra altımdan kayıp geçmiş olacaktı. Vaziyeti yerden takip eden meydan operatörü, düşmanın kuzey istikametinde kaybolduğu haberini veriyor, döneceğim. Zaten meydandan da in diyor. Benzin kontrol saatine göre artık yapacak başka bir işim kalmamıştı. Meydan, birkaç dakikada bir, vaziyetimi kontrol ediyor. Az sonra meydanın yanı başındaki çayı gördüm. İnişe geçen başka bir Spitfire'i bekliyerek bin kadem yükseklikte daireler çizmeğe başladım. İniş takımını kırdığım o geceden sonra -ay ışığı da olsa- daha dikkatli uçmağa başlamıştım. Biraz serin hava almak için siperliği açtım. Gecenin iliklere işliyen zehirli soluğu gözlerden yaş akıtıyor. İniş takımının kolunu indiriyorum. İşaret levhasının «yukarıda kal» manasına olan kırmızı işareti yerine, «inişe geçebilirsin» demek olan yeşil rengi yanıyor. Sür'atimi kıstım. Meydan lâmbalarını başa alarak 95 mil sür'atle inişe geçtim. İrtifa müş'irinde rakamlar, 300 kademden aşağılara düşüyor, meydanın her yerini çok iyi seçebildiğim halde ihtiyatı elden bırakmıyordum. Kırmızı ışığı... daha sonra ötekileri de geçtim ve... indim. Elinde bir fenerle kanatlara yapışan meydan bekçisine ve makiniste her zaman olduğu gibi «her şeyler yolunda..» diyerek atladım. Hızını alan pervane susmuş, fakat Jiroskop henüz yorulmamıştı. Uçuş pavyonundaki deftere olup bitenleri yazdıktan ve radyo operatörü ile de konuştuktan sonra vazifem bitmişti. Bir sigara ve kakao içmek için salonun yolunu tuttum. Şimdi şu boş koltukta olağanüstü bir şey olmazsa uyuyacak ve yeni uçuş sıramı bekliyeceğim.

Pusu kuran bulutlar...

BÖLGEMİZİ son noktasına kadar bir kere daha taramış dönüyorduk. Güney - doğuda bir takım şeylerin kaygın bir madde gibi şurada burada görünmeğe başladığını farkettik. Güneş altında parlıyan tayyare kanatları... Bizden bir grup mu, üslerine dönmek üzere olan küçük bir düşman kafilesi mi? Dikkatle bakıyorum. Meçhul uçaklar bir az sonra bulut içinde kaybolarak aşağılara daldılar. Aramızdaki mesafe çoktu. Takiblerine gitmek istesek bile yetişemiyecektik.

Başka uçaklara rastlamak ümidiyle uçuşumuza devam ediyorduk. İstasyondan (L), nöbet sıramızın bittiğini ve bütün uçakların dönebileceğini haber veriyor. Karaya dönüyoruz. Kadran, obur bir iştiha ile dakikada bir, 200 kadem yutuyor ve tazyikın şiddetinden kontrol gittikçe güçleşiyordu. Bu hal yavaş yavaş fizikî tesirlerini de göstermeğe başladı. Kulaklarımda büyük uğultular oluyor, gayrı tabii bir takım haller yüzünden motörün sesini bile duyamaz hale geliyordum. Kendimden büsbütün geçmek üzere idim. Ellerim insiyakî bir harekatle oksijen maskesini buldu. Gaz maskesini kavrıyarak üfledim. Şimdi her bin kademde bir defa, bu hareketi tekrarlıyorum.

4000 kademde, sayısız cereyanların içine pusu kurduğu bir buluttan sıyrılmak için hayli sıkıntı çekiyorum. Bir kümeden çıkarken altımda siyah karartılar beliriyor, yere yaklaşmışım. Bulut serpintilerinin kamçıladığı sert bir hava içinde çay kenarını geçerek demiryolunun ötesindeki ağaçlıklara kadar geliyorum. İstasyonumuz bunların civarında bir yerde. Tam bu sırada yarım mil ötelerde bulutların içinden 12 Hurricane çıkmaz mı?

İnişe geçiyorlardı. Yeşil sahayı, bin kadem yüksekten gürliyerek geçtim ve geridekilere meydanın şu emrini tebliğ ettim:

— Dağılınız ve ayrı ayrı gruplar halinde inişe geçiniz!

Son uçağımızın tekerlekleri meydanın çayırlarına sürünürken uzaktan (A) grupunun da yaklaştığını görüyorduk.

Av hasreti...

İLKBAHARIN güzel ve güneşli günleri içinde idik. Bahar; her tarafa bol bir cömertlikle ışık, renk ve koku saçıyor. Çiçekler ve ağaçlar üzerinde cıvıldıyan kuşların neşesi bizi de kaplıyordu. Salonun pencerelerinden biri önünde durmuş bu güzel şeyleri seyrediyordum. Dalmıştım. Birdenbire kulakları tırmalarcasına telefon zili acı acı çaldı. Büronun başına koştum. Çok defa öğle vakitlerimiz sessiz sedasız geçerdi. Her halde bir şeyler vardı? Yanılmamışım. Telefonun ötesinden bir ses, şunları söylüyordu:

«— Dikkatli olunuz, şimdi Manş üzerinde otuzdan fazla düşman uçağının görüldüğü haberini aldık!..»

İnanılmıyacak şey. Haber, arkadaşlar arasında coşkun bir sevinç uyandırdı. Aylardanberi av hasreti çeken eski kurtlar, bir saniye içinde konbinezonlarını takıp, tayyareleri başına koşmuşlardı. İki dakika sonra bütün grup hazır, verilecek emri bekliyorduk. Çok beklemeden (11) Spitfire'in, bir atmaca sürüsü gibi hışımla ve homurdanarak yerden kalktığını gördük. Tam bu sırada benim motörün aksiliği tutmuştu. Hiddet ve asabiyete kapılmadan bu fena ve vakitsiz şakadan kurtulmak için bütün ustalığımı ortaya atmak icabediyordu. Nihayet yola geldi. Arkadaşlara katılmak için meydan erlerine süratle takozları çekmeleri emrini verdim. Güneşe doğru uçuyorduk. (A.) grupu ile beraber olan Çekoslovak filosu ve bizim grup arasında Manş'a doğru bir yarış başlamıştı. Kanadlarımız, öğle güneşinin bol ışığı altında yıkanıyor ve 100 mil ötelere kadar altımızdaki her şeyi, kabartma bir harita gibi görüyorduk. Bu dekor içinde Manş'ı geçtik. Fransız kıyıları da bizi bu hava içinde karşıladı. Denizin üstünde, birbirinden iki bin kadem yükseklerde uçuyor, ardımızda, bir ok gibi uzanan beyaz izler bırakıyorduk. İzler, bulunduğumuz yeri düşmana gösterir, beklenmedik bir yerden ansızın bir hücuma uğrıyabilirdik. Diğer gruplar da böyle düşünmüş olacaklar ki bir az sonra birbirimizi göremiyecek kadar yayıldık. Hurricane'ler daha aşağılara indiler. Bir noktada mey-

danın sesini duydum. Kontrolör, «düşman, güneyinizde bir yerde» diyor.

Meydan susmadan altımızda birkaç uçak görüyoruz (F.), vaziyeti yerinde göreyim diyor. Pekâlâ. Gördüklerimiz, bizi, himayesine memur olduğumuz kafileden uzaklaştırmak için bir düşman tuzağı da olabilirdi. Çok geçmeden kanatları güneşte yanan Hurricane'ler üzerinde (kırmızı, beyaz ve mavi) kokartlarımızı gördük.

Fransız kıyıları üzerine bir sis gibi çöken sessizlik hâlâ devam ediyor. Gökte en ufak bir iz bile yok. Meydan, bir daha bizi buldu. Düşman çekilmiş. Gruplar, devriyelerine devam ediyor ve içimizden hiç kimse hattâ Çekoslovak arkadaşlar bile meydana dönmeğe istekli görünmüyorlar.

Yirmi dakika sonra, meydanla konuşan (F.) nin sesini duyuyorum. Fakat zayıf ve çok kesik. Düşman uçaklarını tahkik için aramızdan ayrılan (F.) şimdi nerelerde bulunuyor ve düşmanla çarpışıyor mu idi? Bütün dikkatimle kulak kesilerek bu zayıf seslerden bir şeyler çıkarmağa çalışıyorum. Hele şükür (F.), sesini duyurabildi. Biraz önce üzerlerine seyirttiği uçaklar düşman değil, bizim Spitfire'lerden birkaçı imiş.

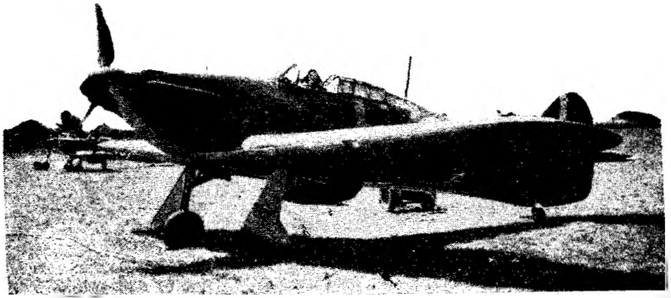

Birgün gelecek...

NOTLARIMIN son satırlarına geliyorum. Paviyonun pencerelerinden sızan güneş, sayfalar üzerine canlı şekiller çiziyor. Her fasıla ayrı ayrı göz atıyorum. Belçika, Fransa ve Kent kıyılarında verdiğimiz savaşları bugün olmuş gibi hatırlıyorum. Burada, Luftwaffe ile yaptığımız savaşları size - bir kahramanlık iddia etmeden - beraberce gökyüzüne çıkarak, olup bittiği gibi göstermeğe çalıştım. Şüphesiz arkadaşlarımdan çoğu, size başlarından geçen daha enteresan şeyleri nakledeceklerdir. Bir av pilotunun başından geçenleri yazmak için, hiç te boş vakti yoktur. Ben, bunları, sadece uçuş aralarında, devriyeden döndüğümüz gecelerin geç saatlerinde, gelişi güzel sıraladım. Şayet günün birinde, bombardıman filolarında vazife alan arkadaşların hatıralarını okumak fırsatını elde ederseniz, aradığınız kahraman tayyareci tiplerini orada kolayca bulacağınıza eminim. Bizim faaliyet sahnemizin bir de meçhul kahramanları vardır ki, sessiz sedasız gördükleri işlerle harp tayyarecilerinin minnet ve şükranlarını kazanmışlardır. Şüphesiz mühendis subaylar, makinistler, uçuş çavualşrı, meydan radyo kontrolörleri ve yer personellerinden bahsetmek istediğimi anlamışsınızdır.

★

HARP içinde bir bahar evsimi daha geçiriyoruz. Yugoslavya'yı istilâ eden Hitler kuvvetleri, şimdi Mısır kapılarında döğüşüyorlar. Harbi kazandıklarını ve kazanacaklarını sanıyorlar. Yanlış; bir gün gelecek.... bütün bunların hesabı görülecektir.... (Telefonun zili çalıyor, bir dakika müsaade)

«— Alo, harekât odası mı? Evet, benim... Manş üzerinde 30 dan fazla düşman uçağı göründü... Karşı çıkalım... Peki, Allahaısmarladık.»

— Gelin bakalım arkadaşlar... havalanıyoruz, içinizden biri, öteki grupa da haber versin.

— Mae West cankurtaran yeleğim nerede? Ah işte buldum.

— Bu 30 un gerisi var mı acaba, gelsinler bakalım...

Allahaısmarladık.

(S O N)

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
Harbe girdiğimiz ilk gün	4 — 5
Spitfire Bölüğünde ilk komutanlığım	6 — 8
Dünkerk'e doğru	9 — 11
Dünkerk üzerinde	12 — 15
60 Mes'e karşı 3 Spitfire filosu	16 — 19
Dünkerk üzerinde son uçuşlarımız	20 — 21
Dünkerk'den sonra!	22
Gece uçuşları	23
Talihsiz bir günümüz	24 — 25
Londra üzerindeki savaşlar	26 — 27
Filo komutanı olduğum gün	28 — 29
Bomba uçaklarile karşı karşıya	30 — 31
Tarihî bir gün	32 — 34
Fırtınadan sonra	35 — 36
Bir sabah..	37 — 38
Düşman, zararlı olmaktan çıkınca	39 — 40
Kanal üzerinde	41 — 42
Goering'in ünlü filoları	43 — 44
Işıklı bombalar	45
Sihirli bir uçak	46
Pusu kuran bulutlar	47
Av hasreti	48 — 49
Bir gün gelecek	50 — 51